ПАМ'ЯТАИМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУИМО МАИБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ИОРК. СЕРЕДА, 14-го СІЧНЯ 1976 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 14, 1976 No. 8. VOL. LXXXIII.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОШУЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ НА 1976 РІК. МЕТА КАМПАНІЇ: 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

МАЙНО УНС ПЕРЕСТУПИЛО 40 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

Джерзі Сиrі. — Український Народний Союз у 1975-му році здобув кілька нових рекордів, зокрема у фінансовій ділянці, як його загальне майно вже в перших днях січня переступило рекордову суму: СОРОК МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ. Рекордовою була також сума зібраних в тому році членських вкладок, що перевищила ТРИ МІЛЬЙОНИ ДОЛЯРІВ. В минулому 1975-му році створено також передумови для ще більших рекордів у майбутньому, винайнявши вже майже всі приміщення в 15-поверховій Українській Будівлі УНСоюзу, що приноситиме один мільйон долярів прибутків з чиншу та що дозволить вже не тільки покривати всі адміністраційні видатки і відсотки від затягнених банкових позичок на фінансування цієї будівлі, але також і поступово сплачувати відсотки від інвестованих в цій будівлі власних фондів УНСоюзу. Поважним досягненням треба вважати також факт, що в минулому році одержано понад 1,400,000 долярів 8-відсоткових позичок від членів УНСоюзу на Боргові Зобов'язання з метою заступити ними банкові позички на фінансування Української Будівлі. Дня 2-го січня вислано з Головної Канцелярії членам УНСоюзу понад 30,000 долярів чергових квартальних відсотків від цих позичок в сумі п'ять і більше тисяч долярів. Від позичок до цієї суми відсотки висилається піврічно. До речі, ці позички від членів УНС на Боргові Зобов'язання дальше приймається.

Не було в минулому році рекордів в організаційній ділянці ,але в грудні зорганізовано 487 нових членів, отже, майже на 100 членів більше, ніж в тому місяці попереднього року. Загально в 1975-му році зорганізовано 3,111 нових членів УНСоюзу.

Створено кураторію для фонду видання спадщини Б. Кравцева

Св.п. Богдан Кравців

Рутерфорд, Н.Дж. — В суботу, 3-го січня ц.р. в українській католицькій церкві св. Івана Христителя в Нюарку була відправлена св. Літургія і Панахида за спокій душі св.п. ред. Богдана Кравцева у сороковий день його смерти. Опісля тут в домі вдови пані Неонілі Кравців зійшлися найближчі друзі і співпрацівники Покійного та оформили Кураторію фонду для видання спадщини св.п. Богдана Кравцева. Фонд цей створено з пожертв замість квітів на могилу Покійного і досі він приніс уже майже 2,000 долярів. Збірка продовжується. Кураторію оформлено в складі: проф. Григорій Костюк (Об'єднання письменників „Слово") — голова, мґр Уляна Дячук — скарбник та члени: д-р Мирослав Прокоп („Сучасність"), Микола Лебедь („Пролог"), ред. А. Драган („Свобода") та репрезентант Пласту. Рівночасно рішено звернутися до цілого ряду літературознавців, науковців та інших, з якими покійний Богдан Кравців був зв'язаний співпрацею, та запропонувати їм участь в Кураторії. Розпоряджаючи вже поважною сумою грошей, Кураторія рішила видати насамперед повну збірку поетичної творчости Богдана Кравцева. Як відомо, досі появилося друком кілька його збірок поезій, як і в різних часах та в різних місяцях були друковані поодинокі поезії, але немає досі повної одної збірки всього поетичного доробку того видатного українського поета, поезії якого мали рішальний вплив на формування українського націоналістичного світогляду. Збірка передбачається на приблизно 300 сторінок друку і мала б появитися ще до кінця цього року. Підготову та редакцію збірника рішено запропонувати Богданові Бойчукові, одному з кращих знавців поетичної творчости Богдана Кравцева.

ЗМАГАННЯ ВЖЕ ПОЧАЛИСЯ

З проголошенням Головним Екзекутивним Комітетом цьогорічної організаційної кампанії Українського Народного Союзу з метою здобути 5,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10 мільйонів долярів, вже було 27 відділових секретарів і організаторів, які в перших десяти днях січня цього року здобули разом 43 нові члени і тим самим вже стали до змагань за поважні надзвичайні грошові нагороди — крім звичайних — включно з нагодою здобути ОДНУ ТИСЯЧУ долярів, якщо вони кожного місяця в році здобудуть бодай по одному членові.

„Свобода" постійно інформуватиме про ці змагання, публікуючи на цьому місці імена і прізвища змагунів та кількість приєднаних ними нових членів.

До проголошення заклику Головного Екзекутивного Комітету, себто до 10-го січня, до змагань вже стали:

Остап Зинюк (В. 15) — 1, Іван Хомко (В. 42) — 1, Петро Когут (В. 56) — 1, Іван Бурній (В. 64) — 2, Мирослав Демчук (В. 76) — 1, Р. Татарський (В. 94) — 1, Андрій Іванюк (В. 106) — 1, Іван Голик (В. 123) — 1, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 2, Василь Колодій (В. 191) — 4, Едвін Блідий (В. 220) — 1, Іван Гринчишин (В. 223) — 1, Петро Ліщак (В. 230) — 2, Михайло Кігічак (В. 240) — 2, Гелен Сенедяк (В. 274) — 2, Семен Кравець (В. 277) — 1, Лев Кусяка (В. 291) — 3, Иосиф Ярема (В. 372) — 1, Катерина Гарбіст (В. 382) — 1, Роман Припхан (399) — 1, проф. Іван Телюк (В. 414) — 1, Богдан Зорич (В. 432) — 1, Петро Вербовецький (В. 436) — 1, Євгенія Пращик (В. 438) — 1, проф. Надія Литвиненко (В. 457) — 1, Текля Мороз (В. 465) — 6, Юрій Кирлі (В. 494) — 2.

РАОМ: 27 змагунів із 43 новими членами.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РЯДІВ, ЗА СКРІПЛЕННЯ НАШОГО ПОТЕНЦІЯЛУ, ЗА ДАЛЬШУ РОЗБУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАМОРСЬКОЇ ТВЕРДИНІ

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ

Ми вступили в новий 1976-ий рік, в якому сповниться 200 років від проголошення Декляреції Незалежности З'єднаних Стейтів Америки та 100 років від першого масового приїзду українських поселенців до цієї вільної і гостинної країни необмежених можливостей. Історія цього нашого поселення, зокрема історія наших Церков та наших організацій, між ними насамперед історія Українського Народного Союзу, цієї найстаршої і найбільшої української суспільно-громадської братської установи в Америці, яку оправдано названо Українською Заморською Твердинею, свідчать про великий український вклад в ріст і розвиток Америки в усіх ділянках її життя, як і про використання американських можливостей на благо наших поселенців та на допомогу нашому українському народові в його змаганнях до того, щоб і він діждався вимріяного Тарасом Шевченком понад сто років тому „свого Вашінґтона з його праведним законом".

У цих зусиллях Український Народний Союз також у минулому 1975-му році зробив поважний крок вперед в усіх ділянках своєї активности: організаційній, фінансовій, престижевій та суспільно-громадській і, зокрема, в наших постійних зусиллях допомогти нашому українському народові. Говорять про це факти:

— Організаційні ряди Українського Народного Союзу збільшилися на 3,111 нових членів, що допомогло у великій частині покрити наші невідхильні втрати народних працівників.

— Не зважаючи на економічну рецесію та зв'язані з цим труднощі, майно Українського Народного Союзу в минулому році дійшло до рекордової суми 40 МІЛЬЙОНІВ долярів, при чому вже самі тільки членські вкладки дійшли також до рекордової суми понад трьох мільйонів долярів.

— Український престиж і українська роля в загальному американському житті значно збільшилася, як нова, імпозантна Українська Будівля УНСоюзу стала важливим фактором в економічному житті світової метрополії Ню Йорку, прийнявши до своїх приміщень фінансових потентів Волл-Стріту та створивши цим передумови до дальшого і ще більшого власного фінансового розвитку, що буде замітний вже в новому, 1976-му році.

— Публікації Українського Народного Союзу, український щоденник „Свобода" та англомовний „Український Тижневик" відіграли в 1976-му році вітальну ролю в поширюванні правди про Україну, зокрема в інформуванні про змагання українського народу та в обороні його людських прав, в обороні жорстоко переслідуваних передових представників його духовости. Зібрані з пожертв членства УНСоюзу матеріяльні засоби Фонду Наглої Потреби завжди стояли і стоять до розпорядження в їхньому призначенні: на рятунок життя і волі українців.

— Дбаючи про невпинний ріст і розвиток власної громади в З'єднаних Стейтах Америки і в Канаді, Український Народний Союз, як у попередніх роках, так і в минулому 1975 році був головною не тільки моральною, але й матеріяльною опорою багатьох інших наших активностей. Понад 17,000 долярів у стипендіях для нашої академічної молоді, курси українознавства та вдержування і розбудова виховно-відпочинкової оселі „Союзівка" з її щотижневими культурними програмами, вакаційне затруднювання наших студентів на Союзівці та в Головній Канцелярії УНС і у „Свободі", грубі тисячі долярів дотацій на різні народні цілі, підтримка багатьох збіркових українських кампаній на такі ж народні цілі та безліч інших акцій становлять неперевершений вклад Українського Народного Союзу в наш розвиток та наші змагання, що його ми повинні і мусимо не тільки продовжувати, але й постійно збільшувати і розвивати.

Усе це залежить у першу чергу від дальшого організаційного росту і розвитку самого Українського Народного Союзу. Мавши це на увазі проголошуємо оцим нову

ЧЛЕНСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ,

яка проходитиме під спільним гаслом 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в Америці:

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ!

Мета цієї кампанії в 1976-му році: 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА ЗАГАЛЬНУ СУМУ 10,000,000 (ДЕСЯДЬ МІЛЬЙОНІВ) ДОЛЯРІВ.

Ми досягнемо цю мету:

— Якщо якнайбільше відділових урядовців та членів включаться у ці змагання та, придбавши кожного місяця бодай ОДНОГО нового члена, щоб одержати не тільки поважну звичайну організаційну нагороду, але і здобути собі нагоду на одну з багатьох надзвичайних нагород, включно з нагородою в сумі ОДНОЇ ТИСЯЧІ долярів. Перебіг змагань за ці надзвичайні нагороди публікуватиметься кожночасно в органі Українського Народного Союзу, в щоденнику „Свобода" та в англомовному „Українському Тижневику".

— Якщо головні урядовці УНСоюзу дадуть приклад загалові членства та почнуть самі між собою змагання за здобуття найбільшої кількости нових членів.

— Якщо кожний член УНСоюзу вважатиме своїм людським і національним обов'язком переконати свого приятеля, сусіда чи знайомого, який ще не є членом УНСоюзу, щоб в найкращому особистому й національному інтересі забезпечив себе і свою родину в цій братській українській установі, яка має всі наймодерніші роди забезпечення та крім всіх тих забезпеченевих добродійств і привілеїв, що їх дають комерційні забезпеченеві компанії, дає ще додатково той рішальний вклад в розвиток нашої української спільноти в Америці і в Канаді та в їх зусилля допомогти українському народові в його змаганнях до волі і незалежности.

На початку цього нового 1976-го року державні мужі ї політики були однозгідні в тому, що цей рік може бути рішальним для багатьох країн і народів світу. Таким він може бути і для українського народу та для українців в Америці і Канаді.

Тому:

Закликаємо усіх, хто ще не є в рядах УНСоюзу, включитися в них у цьому історичному році і спільно із вісімдесять вісім тисячами нашого організованого членства не тільки здобути матеріяльне забезпечення для себе і своїх родин, але також спільними силами великої організованої громади змагатися за піднесення на вищий рівень нашої української спільноти в Америці і Канаді, до збільшення її попаии серед інших етнічних груп. Хто з Вас уже є членом УНСоюву, того закликаємо піднести своє життьове забезпечення, щоб здобути справжню безпеку для себе і своїх родин.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РЯДІВ, ЗА СКРІПЛЕННЯ НАШОГО ПОТЕНЦІЯЛУ, ЗА ДАЛЬШУ РОЗБУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАМОРСЬКОЇ ТВЕРДИНІ!

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головний Предсідник ИОСИП ЛИСОГІР, заступник головного предсідника ІВАН ФЛИС, головний директор для Канади сен. ПАВЛО ЮЗИК, заступниця головного предсідника МАРІЯ ДУШНИК, головний секретар ВОЛОДИМИР СОХАН, головний касир УЛЯНА ДЯЧУК, головний організатор СТЕПАН ГАВРИШ

Джерзі Сиrі, січень 1976.

Відбудуться окружні наради УНС Басейну Твердого Вугілля

Шамокін, Па. — Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Басейну твердого вугілля (Михайло Гентош — почесний голова, Тимко Бутрей — голова, Галина Словік — секретар, Адольф Словік — касир) інформує, що в неділю, 18-го січня ц. р. о год. 2-й пополудні відбудуться тут в залі української католицької церкви при 303 Н. Шамокін вулиці — перші в новому році організаційні окружні збори представників Відділів УНС, у яких зобов'язані взяти участь окружні і відділові урядовці та конвенційні делегати слідуючих Відділів: Бервик — 163, 333, Централія — 90, Колдейл — 201, Фреквіл — 242, 382, Фріленд — 429, Газелтон — 85, Магоной Ситі — 305, МекАду — 7, Майнерсвіл — 78, 129, 265, Мт. Кармен — 2, Нортгумберленд 357, Шамокін — 1, Шенандоа — 98 і Ст. Клер — 9, 31, 228. У програмі зборів: звіт з праці Окружного Комітету за 1975 рік, затвердження організаційного пляну на 1976 р., обговорення пляну програми Фестивалю УНС, який відбудеться в Шамокіні в днях 21-22-го лютого ц. р. з нагоди 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення. У зборах візьме участь головний предсідник УНС Иосип Лисогір, який інформуватиме членів про працю в Головній Канцелярії та про згаданий Фестиваль.

Африканські держави не дійшли до компромісу в справі Анґолі

Аддіс Абаба, Етіопія. — Організація Африканської Єдности (ОАЄ), яка тут протягом трьох днів розглядала ситуацію в Анґолі, закінчила свої наради у вівторок, 13 січня, не дійшовши до жадного компромісу, яким можна було б припинити громадянську війну у тій колишній португальській колонії. Наради закінчилися перед світанком у вівторок, коли був проголошений короткий комунікат, що після завзятих дискусій в справі Анґоли, представники 46-ох держав рішили закінчити цю сесію ОАЄ, а наступну сесію призначили на червень.

Причиною застою в розв'язці анґольської проблеми було те, що в останній день нарад 22 делеґації далі настоювали, щоб леґальним урядом Анґолі визнати марксистський Народний рух, підтримуваний Совєтським Союзом і Кубою, а інші 22 африканські держави вимагали, щоб усі держави припинили своє вмішування у громадянську війну в Анґолі й закликали до негай- Анґолі, представники 46-ох ного перемир'я, а також вимагали, щоб був створений коаліційний уряд ,в якому були б завуплені всі три фракції, тобто також ті, яких підтримує Захід. Два члени ОАЄ, Етіопія та Уґанда, не підтримували жадної з цих пропозицій.

В УКРАЇНІ НЕ МОЖНА НЕ ВІДЧУТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ — КАЖЕ ТАТЬЯНА ПЛЮЩ

Леонід Плющ, після приїзду до Відня

Париж (Т. Дж. — телефоном). — Хто живе в Україні, той не може не відчути національної проблеми, яка відіграла також свою ролю в арешті та запроторені до закладу умовохворих в Дніпропетровську її чоловіка Леоніда — сказала Татьяна Плющ в окремому інтерв'ю, що його надрукував місцевий консервативний щоденник „Лє Монд" з 13-го січня. Татьяна Плющ в цьому інтерв'ю також заявила, що вона знає Сверстюка, Мороза, Караванського та інших редакторів самвидавного „Українського Вісника" та що це „моє середовище". Газета „Лє Монд" також інформує, що вона довідалася від близьких до Л. Плюща осіб, що він, Леонід Плющ, після видужання задумує нав'язати контакт з українськими соціялістами на Заході.

Поза цим інтерв'ю в „Лє Монд" не було жадних інших вісток про Плющів. Після великої і виснажливої драми їхнього переїзду на Захід, вони нарешті провели два спокійні дні в Парижі. Ними дальше опікується Міжнародна Ліґа Математиків для оборони Плюща, Міжнародна Амнестія та місцева українська громада.

НАЙМЕНУВАННЯ Д-РА КУРОПАСЯ МАЄ „СПЕЦІЯЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ" — ІНФОРМУЮТЬ З БІЛОГО ДОМУ

Д-р Мирон Куропась

Вашінґтон. — „Найменування президентом Фордом д-ра Куропася є історичним першим і тому, що воно було зроблене в перших днях року 200-річчя Америки, — має спеціяльне значення", заявив Віліям Дж. Баруді, мол., в листі з 9-го січня, 1976, до редакторів газет журналів, радія і телевізії, залучуючи офіційне повідомлення пресового секретаря Білого Дому про найменування д-ра Мирона Куропася на спеціяльного асистента Президента ЗСА для етнічних справ.

В дальшому, в листі В. Дж. Баруді сказано:

„Президент признає великий вклад етнічних груп Америки і бажає запевнити себе в цьому, щоб вони й надалі мали голос в його адміністрації.

„Ми в Бюрі публічних зв'язків Білого Дому особливо задоволені новим призначенням д-ра Куропася. Він приходить до нас з „Акції", де він, як реґіональний директор району Великих Озер, випрацював проєкт етнічного фонду сеньйорів, себто програму, ціллю якої є допомагати етнічним старшим громадянам, які не одержували федеральної і стейтової допомоги, яка їм належалася. Адміністративний досвід д-ра Куропася, його наукові дані і його колишні інтимні зв'язки з етнічними громадами роблять його ідеальним для місії, призначеної йому президентом Фордом.

„Д-р Куропась запевнив нас, що він практикуватиме політику президента Форда відкритих дверей для етнічних провідників. Якщо д-р Куропась може вам в чомунебудь допомогти, прошу не вагатися сконтактуватися з ним тут в Білому Домі. Якщо є якийнебудь писаний матеріял, з яким він повинен бути обзнайомлений, особливо інформації про сучасні напрямки у вашій громаді, д-р Куропась буде радий їх одержати.

„З найкращими побажаннями продуктивного року 200-річчя Америки —

Віліям Дж. Баруді, мол. асистент Президента"

Українці Детройту приготовляються до святкувань 200-річчя

Детройт (І. Б.). — Український Комітет 200-річчя Незалежности ЗСА та 100-річчя Українського Поселення в Детройті відкриває своє цілорічне святкування незалежности ЗСА Святковою Зустріччю, яка відбудеться в суботу, 17-го січня, ц. р. в залі Українсько-Американського Осередку. На цій Зустрічі виступить організаційний референт Крайового Комітету 200-річчя при УККА., ред. Я. Гайвас. Він подасть відомості про пляни Крайового Комітету та про ті імпрези, які інші українські громади вже влаштували з нагоди цього історичного року. Водночас місцевий Комітет предложить намічений розклад імпрез на цей ювілейний рік та переведе вибір Української Княгині, яка заступатиме українську громаду Метрополітального Детройту в американській повітовій параді та на всіх українських і американських святкуваннях з нагоди 200-річчя ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Основа основ

Новий 1976-ий рік зачався для українців у вільному світі, як і цілком певно також для українців на Батьківщині, двома надійними подіями: саме в Навечір'я Різдва Христового за старим календарним стилем, 6-го січня, повідомлено з Білого Дому у Вашінґтоні, що президент Форд найменував нашого енерґійного діяча-науковця з молодшого покоління, д-ра Мирона Куропася, на свого асистента для етнічних справ, називаючи цю подію „історичним першим" та подією „великого значення" для дальшого не тільки розвитку, але й голосу та впливу етнічних груп, в тому й української, на рішення Білого Дому. Кілька днів пізніше прийшла хвилююча вістка про звільнення молодого українського науковця Леоніда Плюща з майже трирічного ув'язнення і тортур в совєтському закладі для умовохворих в Дніпропетровську та приїзд його і його дружини та їх двох синів на Захід.

Обидві ці події далеко переходять зацікавлення самої тільки української громади і мають світове, сміло можна сказати, історичне значення. Очевидно, що було багато факторів, які попередили і спричинили ці події, але українська роля в них є безсумнівна. З цього висновок ясний: українці на поселеннях в поодиноких вільних країнах, при відповідній поставі та активності, можуть бути фактором в державному і навіть міждержавному житті. Другий і головний висновок: ці наші можливості цілком певно збільшуватимуться пропорційно до того, як ми збільшуватимемо свою зорганізованість, свій ідейний, людський і матеріяльний потенціял.

В таких міркуваннях приходимо до основи основ цього нашого потенціялу, що нею без сумніву є не тільки сеньйор, але й начало українського суспільно-громадського життя в Новому Світі — Український Народний Союз.

Кожний з нас може мати різні погляди, кожний може належати до тих організацій і установ, які йому до вподоби, але ніхто не може заперечити, що коли ми сьогодні, з нагоди 200-річчя Американської Незалежности, говоримо і пишемо про український вклад в ріст і розвиток цієї країни, то зараз після наших Церков мусимо об'єктивно згадати власне про Український Народний Союз, цю справжню українську заморську твердиню, який в цьому Новому Світі майже сто років тому почав мобілізацію того вітального для нас і нашої праці ідейного, людського і матеріяльного потенціялу та ввесь час був його основою. Цією основою УНСоюз, зі своїм ідейним, організаційним та фінансовим доробком, зі своїми майже дев'ять десятками тисяч членів та вже понад сорок мільйонами долярів майна, залишається і сьогодні та напевно буде в майбутньому. Справжній Союз ідей, праці та інтересів!

В такій дійсності, надрукований в цьому числі на іншому місці заклик Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу в справі цьогорічної членсько-організаційної кампанії треба вважати за те, що нам усім дуже на потребу. Це бо заклик власне до тієї загальної мобілізації нашого потенціялу, від якого залежить у великій мірі не тільки доля самих забезпечених в УНСоюзі членів, але і всієї нашої громади та наше майбутнє. Гасло: „Пам'ятаймо про минуле — будуймо майбутнє!", під яким відбуваються святкування 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя Українського Поселення в цій країні, найкраще можна здійснити нашою поголовною і активною участю в цій проголошеній тепер членсько-організаційній кампанії. Ідеться бо про основу основ!

Оправдана критика

Протягом останніх кількох тижнів ряд визначних американців виступили з пропозиціями, щоб державний секретар Генрі Кіссінджер зрезиґнував, або був звільнений. На увагу заслуговують зокрема заклики конґресмена Едварда Дервінского та адмірала Елма Цумвальта.

Конґресмен Дервінскі з Іллиной, другий по ранзі републіканець в Комісії для закордонних справ Палати Репрезентантів, закликає до резиґнації Кіссінджера, бо вважає, що державний секретар втратив довір'я Конґресу та американського народу. У спеціяльному пресовому повідомленні Дервінскі заявив, що не зважаючи на великий розум Кіссінджера та на його працьовитість і витривалість, він повинен зрезиґнувати „для добра країни". Дервінскі твердить, що хоча Кіссінджер „ретельно служив своїй країні", то крім договору між Ізраїлем і Єгиптом в справі Сінайського півострова не може похвалитися іншими успіхами на пості державного секретаря. Нема жадного проґресу щодо розв'язки конфлікту на Кипрі, Кіссінджер не зумів нав'язати ефективного діялогу з Конґресом відносно ситуації в Анґолі, він не присвячує належної уваги Південній Америці, а також в країні зростає скептицизм відносно його „великих плянів" щодо детанту із Совєтським Союзом — заявив конґремен Дервінскі.

Дервінскі правильно відмітив, що тоді, коли Кіссінджер будує свої пляни щодо детанту на помилковім висновку, що Совєтський Союз нібн зацікавлений у послабленні міжнародного напруження, то в дійсності Москва розглядає детант як корисне знаряддя для розпалювання заколотів і підривної діяльности по цілому світі.

Конґресмен із Іллиной також твердив, що Кіссінджер сам собі спричинив ряд проблем, наприклад, „був менш ніж відвертий з Конґресом" щодо багатьох питань закордонної політики і тому втратив довір'я законодавців.

Цю справу видвигнув також адмірал Елмо Цумвальт, колишній керівник оперативного відділу воєнної фльоти ЗСА, який твердив, що Кіссінджер не інформував правдиво Конґрес, Білий Дім і американський народ про порушення Совєтським Союзом договору щодо обопільного обмеження атомової зброї і тому повинен бути звільнений президентом Фордом.

Адмірал Цумвальт і Конґресмен Дервінскі обидва висловили застереження до факту, що протягом останніх 7-ох років Кіссінджер, спершу як дорадник президента Ніксона, а опісля як державний секретар, майже самочинно формулював закордонну політику ЗСА. Адмірал Цумвальт заявив, що важливі рішення, зв'язані з безпекою та обороною країни, не повинні знаходитися в руках одного дорадника Президента, навіть тоді, коли цей дорадник має великий розум і непересічні здібності.

Заклики республіканського конґресмена Дервінского та демократа адмірала Цумвальта в справі резиґнації чи звільнення Кіссінджера — це тільки два із щораз зростаючої кількости таких закликів, які без сумніву заслуговують на увагу та дбайливий розгляд і відповідне рішення. Критика політики і поступування державного секретаря Генрі Кіссінджера має оправдані причини.

В. Ґут Кульчицький

ДОПОМАГАТИ ЧИ НЕ ДОПОМАГАТИ

Якщо комуністи не захоплять цілої Анґолі у скорому часі, то вона стане домінуючим пунктом на арені світової політики. Вже й зараз анґольській війні присвячується багато шпальт у провідних світових періодиках.

У „Свободі" в останньому часі появилися на тему Анґолі одна стаття і чотири редакційних коментарі. У статті Я. Курдидик порушив у основному питання стратегії. У першому ред. коментарі (23-го листопада 1975 р.) було звернено увагу на пересторогу Г. Кіссінджера для СССР і Куби; у другому (3-го грудня) вказано на загрозливі заходи СССР на просторах Атлантійського й Індійського океанів і місце у тих заходах Анґолі; в третьому (20-го грудня) коментовано вплив поразки у В'єтнамі на рішення сенатської підкомісії не давати допомоги Анґолі; у четвертому (24-го грудня) обговорено вже таке саме рішення цілого Сенату.

Хоч усі порушені аспекти важливі, та в теперішній по-в'єтнамській і повотерґейтській добі аспект, заторкнений у двох останніх коментарях, має найбільшу вагу. У цій бо добі Президент і його державний секретар не мають вже тієї свободи рухів, що колись; їхні рухи зв'язуються рішеннями Конґресу. У справі допомоги анґольським антикомуністам, як уже відомо, більшість у Сенаті голосувала, і тепер усе залежить від рішення Палати Репрезентантів. А у міжчасі посилено працюють масові засоби інформації: преса, радіо, телевізія, і формується публічна опінія.

„Родинні" непорозуміння

Тепер так виглядає, що опінія на анґольське питання є щойно в процесі формування, і тому викликають розходження там, де здавалося б, тих розходжень не повинно бути.

В адміністрації президента Форда розійшовся державний секретар Кіссінджер із своїм асистинтом у справах Африки Н. Дейвісом, який був проти допомоги антикомуністам і тому мусів залишити свій пост.

Розійшлися провідні ліберальні щоденники: французький „Ле Монд", американський „ВашінґтонПост", англійський „Ґардіян", як це виходить із матеріялу, поміщеного у спільному для них тижневику, „Манчестер Ґардіян". Для „Ле монд" комуністичний МПЛА є „визвольним рухом", який висловлює прагнення цілого народу, а два інші, ФНЛА і УНІТА, мають за собою тільки племінну базу і є на службі імперіялістів; для „Ґардіян" той же МПЛА є організацією сталіністів, бо „сталіністи є всюди сталіністами, де б вони не появилися". Для „Вашінґтон пост" МПЛА хоч і дістає підтримку Москви, але від того нікому немає жадної загрози; для „Ґардіян" же, якщо комуністи скоро не переможуть, то витвориться загрозлива ситуація і для країн Африки і для країн поза Африкою.

Зарисовується розходження і у „родині" „Ню Йорк Таймсу", де протилежні позиції зайняли провідні колюмністи цього щоденника С. Л. Солцберґер і Т. Вайкер. Т. Вайкер захоплений рішенням Сенату, вичисляє прерізні користі з такого рішення і між іншим твердить, що якщо рішення Сенату підтримає і Палата Репрезентантів, то „З'єднані Стейти не будеть терпіти ганьби бути пов'язаними в Африці з апартидським урядом Південної Африки". С. Л. Солцберґер же перестерігає, що „це є справа геополітичного інтересу і жадна нація не може дозволити, щоб ота справа була затьмарена емоційним упередженням проти несправедливої політики Південної Африки... Південна Африка, будучи під пресією, щоб змодифікувати свій расизм, не є в найменшім сенсі загрозою для Заходу. Росія є". Всі ці факти розходження показують, що загальна публічна опінія може ще перехилитися або в одну, або в другу сторону.

Політика залякування

Противники допомоги антикомуністам в Анґолі є свідомі пливкости стану і тому за всяку ціну намагаються перехилити публічну опінію на свою сторону і тим самим вирішально впливати на постанови Конґресу. Найважливіший для них арґумент — це страх нового В'єтнаму. Для цього вони стараються доказати, що в Анґолі є те саме, що було у В'єтнамі, тобто, що комуністи не є комуністами, а правдивими представниками прагнень народу, некомуністи ж — це нездари, яких народні маси не підтримують і які вислуговуються чужим інтересам.

Типовою під цим оглядом була стаття Г. П. Гавзера „Комуністи і війна в Анґолі" („Н. Й. Т.", 14-го грудня 1975 р.) Він каже, що це „упрощення" представляти боротьбу в Анґолі, як боротьбу „комунізму проти антикомунізму"; що МПЛА не робить з того таємниці, що його форми для Анґолі є в основному „соціялістичної орієнтації", але „такі ж форми організації є в Мозамбіку і в Ґвінея-Біссау", і їх ЗСА визнають, що підтримка зі сторони СССР ще не означає совєтської контролі над Анґолею; що ФНЛА, якій допомагає скрито американсьуряд, є найбільш консервативна з усіх анґольських партій; та що взагалі американський уряд „підтримує найбільш консерватив-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Д-р Михайло Данилюк

НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ І СОВЄТСЬКА ПСИХІЯТРІЯ

III

Коли ж порівняти методи тримання хворих у совєтських лікарнях, а зокрема їхні права (безправ'я) пацієнтів із, наприклад, правами пацієнтів в американській чи іншій західній лікарні, то, ідучи шляхом навіть звичайної психіятричної лікарні в сучасній Україні, попадаємо, либонь, у часи темного середньовіччя або й ще гірше.

Відносно кількости „спецлікарень" докладних відомостей нема, знаємо лише із самвидавських матеріялів, що їх в Україні є кілька. Від себе, проте, ставимо тезу, що, навіть, коли їх є лише кілька, то, фактично, таких відділів, де можуть тримати і „лікувати" дисидентів або патріотів, може бути значно більше, оскільки обладнання майже кожної психіятричної лікарні в совєтських умовах може бути пристосоване для такої мети. Додати до персоналу лікарні „спостерігачами" кілька каґебістів, слідчих, поширити партійний апарат — і „спецлікарня" готова навіть у кожному районі.

Щодо кількости психіятричних лікарень і ліжок для хворих взагалі по цілій Україні, дані також скупі, їх, як правило, не подають в абсолютних цифрах, а у відсотках „росту" тощо, за такими матеріялами треба іноді довго шукати. Проте деякі матеріяли є, й з них можна зробити деякі висновки.

Даних за 1975 рік нам не вдалося відшукати, але на базі попередніх чисел можна вираховувати сучасний стан. І так, наприклад, у 1965 р. в Українській ССР було 39 психоневрологічних диспансерів, а ліжок у психіятричних стаціонарах буо 42,415 („Укр. Рад. Енцикл." том 17, стор. 400), хоч і тут, все таки, кількість лікарень не подана. Всього, за даними УРЕ, у той час працювало 1,704 лікарів - психіятрів. Така кількість лікарів на понад 42 тисячі ліжок і 39 диспансерів цілої республіки, за нормальними стандартами, рішуче мала. Загальна кількість лікарів в Україні на кінець 1964 р. була 98,132, ліжок було 414,947, а диспансерів 4,714. Тут яскравіше бачимо неспівмірність відсотка загальних лікарів із психіятрами, загальних диспансерів із психіятричними (УРЕ, том 17), а коли врахувати, що числа подані для цілости рахунку невропсихіятричних одиниць, то для самої психіятрії припадає приблизно половина лікарів, ліжок і диспансерових помічних сил, що ще більше обнижує якість психіятричної опіки. Хто ж тоді заступає недостачу психіятрів взагалі, а по клініках та „спецлікарнях" зокрема? Невже доля психічних хворих, їх лікування, звільнення, діягностика тощо перебувають у руках не психіятрів, а то й не лікарів? Чи це підтвердження самвидавських матеріялів, що „діягнозу" привозить людина із собою із кабінетів КҐБ?

Ріст ліжок і захворювань в роках 1966 - 75 продовжувався, хоч й абсолютних чисел важко знайти. Дані міністерства здоров'я УССР („Фармацевтичний журнал", ч. 4. 1975, Київ) подають діяграму росту, з якої видно, що за десять років психічних захворювань виросло втроє, а пацієнтів у стаціонарах виросло праблизно вдвоє. У той самий час ліжок для психічно хворих виросло на яких 50% (показник у діяграмі від 4.8 виріс на 6.8), а для нервово хворих виросло на майже 100% (показник у діяграмі із 1.2 на 3.0). Особливо цікавими є числа для психічно хворих, бо коли, за даними міністерства, ліжок виросло лише у пів раза (50%), то кількість хворих у стаціонарах виросла удвоє (100%). Куди ж поділи цих пацієнтів, якщо нема росту ліжок? Це підтверджує тезу, що психічно хворих лікують також у звичайних лікарнях, які можуть бути обладнані для такого лікування, а дисидентів та інших патріотів — у „спецлікарнях", які на офіційних списках і діяграмах не подаються. Ліжка у таких „спецпунктах" перебувають не під обліком міністерства здоров'я, а КҐБ.

У цьому ребусі залишається ще невияснене питання, звідки журнал знає, скільки захворювань психіятричними недугами, скільки стаціонарних пацієнтів тощо. Відповідь на це дає Аптекоуправління УССР та фармацевтична індустрія. Адже вони мають постачати потрібну кількість психотропних ліків для якоїсь кількости хворих. У цьому ж числі „ФЖ" співробітники Київського науково - дослідчого інституту фармакології та інституту вдосконалення лікарів у статті про „Дослідження залежности між вживанням психотропних лікарських препаратів і захворюваннями" кажуть, що „в СССР здійснюється повний облік психічних хворих", а далі, що „за даними Українського психоневрологічного інституту існує тенденція деякого росту абсолютних показників захворювань, що становить приблизно 2.8% на рік, що дещо більше абсолютного приросту населення республіки". Ще далі у статті говориться, що „Коливання замовлюваних кількостей деяких медикаментів в окремі роки в 2 - 3 рази перевищує мінімальні замовлення"...

В іншій статті робітники Держпляну подали, що загальний випуск продукції фармацевтичних речовин в УССР за роки 1971-1975 зріс 1.6 раза („Фарм. журнал" ч. 2. 1975, стор. 19), а в іншій статті говориться, що особливу увагу звернено на досліди і продукцію психотропних речовин (там же стор. 23).

Тепер попробуємо звести деякі числа і дані сучасної психіятрії в УССР, пробуючи розв'язати ребус. Фактично ці дані прості, хоч і треба було їх обґрунтувати матеріялами.

Пригадаймо із попереднього розділу статті, що річний приріст населення СССР за останні 11 років був 1.45%, Української ССР тільки 1.14%, а українського населення в Україні лише 0.888%. У цей самий період кількість психічних захворювань зростає річно на 2.8%. Коли загальна продукція фармацевтичних речовин зростає останніми роками у 1.6 раза, то продукція деяких психотропних ліків на 2 - 3 рази, себто 200 - 300%. При огляді списку психотропних речовин, який в Аптекоуправлінні УССР нараховує до 240 медикаментів, нема деяких згадано, як, наприклад, галоперідолу, яким, до речі, „лікували" Л. Плюща. Список, як видно, неповний. Психічних захворювань збільшилося майже утроє, але ліжок реєстрованих міністерством здоров'я лише у півраза. Психотропні речовини сильнішої дії (як, напр., аміназин, пропазин, седуксен, етаперазин, триседил і ін.), які, як правило, вживаються у стаціонарному лікуванні або у стадії загострення недуги, помітно більше продукуються і постачаються лікарням.

Крім неспівмірности між ростом населення, зокрема українського, ростом психічних захворювань, наявністю психіятрів, ліжок і продукцією психотропних речовин, існує ще одне цікаве завваження, а саме: щодо діягностичного групування пацієнтів. Розподіл психічно хворих у 1975 р. подається так: 15% хворих на шизофренію, 12% — алкоголізм і епілепсію (!), 8% — неврози, 7% — психози, 4% — психопатії, 54% — інших („ФЖ" ч. 4, 1975). Такий розподіл із інституту вдосконалення лікарів — більше ніж дивний, власне, — із точки зору західньої медицини — майже примітивний. Там, як показується, ще й далі вважають епілепсію психічною недугою, хоч і науково вже давно доведено, що так воно не є, дуже із легкої руки дають діягнозу шизофренії (майже кожний п'ятий хворий має такий ярличок), а вже що це таке ці „інші" аж у висоті 54% — наводить глибокий сумнів щодо якости діягностики.

Усі та поодинокі дані наводять мимоволі чимало запитів: чи дають вони хоч до якоїсь міри відповідь, де поділися два мільйони українців? Як і що думає українське населення, а зокрема інтеліґенція і робітники науки і культури про совєтські психіятричні заведення? Як борються із тим трагізмом українські чесні лікарі, які, все таки, у своїй більшості напевно глибоко переживають

(Закінчення на стор. 7-ій)

Голоси читачів

КОЛЯДНИКИ БЕЗ ЛИСТИ

В „Свободі" за 26 грудня 1975 появилася стаття пані Іванни Савицької п. з. „З мого вікна". В тій статті авторка звеличує наші коляди та вертеп, як традиційні елементи українського Різдва, та із зворушенням пригадує, як то колись на нашій рідній землі в час Христового Різдва колядники та вертепники відвідували хати наших селян, колядували та виголошували господарям різдвяні побажання. Наші села приймали колядників та „вертепників" з набожною гостинністю, а все ділялося без збіркової листи. Тільки ті, які колядували на „Рідну Школу" чи „Просвіту", збирали пожертви на листу. Така сама система продовжувалася і в таборі в Берхтесґадені, де хор „Боян" обходив поблизькі шпиталі, переселенчі табори, чи римокатолицькі костели з концертами різдвяних колядок на прославлення Різдва, на добре ім'я українців, для продовження рідних традицій. Болів авторка „З мого вікна", згадуючи, що коляди в Америці прибрали нової форми, новий зміст, перетворилися в „бизнес", як нагода зібрати якнайбільше грошей на потреби різних організацій чи установ. Без ніякої підготовки, з чимнебуть, безголосі та безслухові колядники, наввипередки бігають по хатах, озброєні тільки в добру волю, з листами в руках, та з точними адресами. На жаль, так воно і є.

Бажаю потішити авторку статті „З мого вікна", що в Америці є ще місця, де колядники в час Різдва колядують без листи. Таким місцем є Балтімор, Мд. Кожного року членкині 115 Відділу СУА в числі від 12 до 15 осіб, молоді матері та дружини, враз із своїми мужами — інженерами, мистцями, професорами, відвідують хати (10 до 12 хат) заслужених громадян та збірно, гарними голосами колядують та складають різдвяні побажання без листи. Це дуже культурний жест та приємний духовий дарунок для тих, кому вони колядують, як вираз пошани та вдячности. Колядування без листи переконує всіх, що добрі душі нашого молодого покоління, вихованого вже в Америці, є повні добрих почувань, готових виявити себе все в добрих ділах, бо ж вони діти добрих родичів. Треба лише ініціятиви та доброго проводу.

о. Роман Ганас

Балтімор

Яр. Рудницький

РІЗДВО АВСТРАЛІЙСЬКЕ – ПОТОЙБІЧНЕ

Різдво австралійське різниться від канадського, американського чи якогось іншого північно - гемісферного теплом, погодаю, святкуваннями під відкритим небом, одне слово — всім, що може дати південь. Завдяки традиційності обох наших Владичим розпорядкам і Церков „Українське" Різдво в Австралії святкується ще за старим стилем, дня 7-го січня, й тому офіційний „Меррі Крісмас" звичайно використовується на молодечі табори, товариські чи клюбові імпрези тощо.

Ніколи не забуду гарячого, під сто ступнів Фаренгайта, 7-го січня 1971 р. у Канберрі, коли в спеці й спразі відправлялася Різдвяна Богослужба в скромній Канберській столичній українській церковці під слова: Христос Родився!

В 1975 р. довелося мені бути свідком тільки латинського Різдва 25-го грудня в Сіднеї. Церковно - приватний характер австралійського офіційного Різдва схрещувався з моїм приватним: підсумками зробленої підготовчої праці в десятьох австралійських університетах в днях 8 - 23 грудня для започаткування праці плянованої Катедри Українознавства при одному з австралійських університетів — КУА на зразок Гарвардського Центру чи (власне скромніше) на взір Катедри Ісляндської мови й літератури в Манітобському університеті в Вінніпезі.

Висліди розмов із адміністраторами й професурою, проведених у трьох сіднейських університетах, трьох мельбурнських, двох аделяїдських та по одному в Канберрі й Брізбані в згаданому часі, справді різдвяно - оптимістичні, обіцюючі. Ось вони в короткому:

а) Становище австралійських університетів до проєктованої КУА, оплачуваної фондами з Фундації Українознавчих Студій — ФУСА, зн. унезалежненої фінансово від університетських бюджетів, позитивне, місцями навіть дуже прихильне. Існування КУА не залежатиме від кожночасної кількости студентів, бо її бюджет буде забезпечений „залізною сумою", а не кожночасним бюджетом даного університету. На випадок малої кількости студентів у місці осідку КУА можна буде розгорнути курси українознавства кореспонденційним шляхом, а теж розбудувати науководослідчу й видавничу діяльність КУА.

б) Щодо форми й обсягу діяння КУА різні університети віднеслися різно: одні вдоволялися б уведенням тільки українських мовних курсів; другі курсів із української мови й цивілізації; інші раді б бачити програми виключно з української мови й літератури; а є й такі, що погодилися б на повний департамент мови, літератури й культурознавства.

в) В зв'язку з повищим були різні погляди на обсаду КУА: починаючи від інструкторів, почерез лекторів до професорів, залежно від вкладеної суми грошей. Говорилося також про частково - навантажених викладачів, чи про професорів-гостей, яких оплата значно менша від звичайних викладачів, чи „повних" професорів.

г) Є всі підстави думати, що назначення викладачів КУА, хоч і здійснювалося б згідно з прийнятим адміністративним порядком кожного університету зокрема, залежно від договору, могло б відбуватися з такою, чи іншою участю чи рекомендаціями ФУСА, чи іншого дорадчого тіла; в крайньому випадку право „вета" з українського боку забезпечувало б обсаду КУА від небажаного елементу в КУА.

ґ) З уваги на потребу ближчого ознайомлення з середовищем, студентами, настановою університетської адміністрації й професури найдоцільнішим видається почати діяльність КУА серією семінарів із українознавства в різних університетах у 1978 році. Всі вони погодилися на такий початок КУА й на пізніше остаточне розглянення чи прийняття договору з ФУСА. Для допомоги на місцях запрошено також особи з Сіднею: пані Ольгу Свідерську-Качан, д-ра В. Козла, д-ра І. Гордієва, мґра В. Мотику; з Канберри: інж. А. Жуківського; з Мельбурну: д-ра Б. Умриша; з Аделаїди: пані Ліду Ростек; з Брізбану: інж. Р. Павлишина.

Перед українцями Австралії вирішальний 1978 рік.

Організується новий передвиборчий бльок в ЗСА

Ню Йорк, (АВБ). — В суботу, 20-го грудня 1975 р. відбулася тут в готелі Коммодор конференція в справі зорганізування передвиборчого бльоку різних американських груп, походженням із країн поневолених російськими імперіялістами й комунізмом. Її заініціювала й підготовила організація Американські Приятелі АБН, Інк.

Конференцію, в якій взяли участь представники організацій восьми національностевих груп, відкрив голова Управи АП АБН д-р Анатоль Бедрій. Головою конференції обрано д-ра Івана Дочева. Секретарювала Нуся Бох. Реєстрацію вели Н. Стояноф і М. Коцка.

Після вступних заяв обговорено питання участи у виборчій кампанії 1976 р. об'єднаного бльоку різних національностевих груп на позапартійній базі з метою впливати на вибір таких кандидатів на президента ЗСА і до Конґресу, які приймуть якнайбільше пропозицій плятформи АБН. У висліді рішено покликати до життя окрему політичну організацію.

На черзі обмірковано зміст плятформи, що включатиме зовнішньо- і внутрішньо-політичні комплекси, на основі проєкту, виготовленого окремою підкомісією АП АБН. Опісля пропоновано численні проєкти назви нового передвиборчого руху національностевих груп.

Під кінець обрано тимчасову управу з семи осіб, основною ціллю якої є підготувати загальний основуючий з'їзд. В поазбучному порядку вибрано до управи слідуючих осіб: П. Ажуоляса, д-ра А. Бедрія, д-ра І. Дочева проф. К. фон Земенського, д-ра Н. Лябраду, полк. Н. Назаренка і д-ра А. Ронета.

Після конференції відбулося засідання тимчасової управи, на якому заініційовано 4 комісії: правно-статутову, організаційну, програмову і фінансову та розподілено дальшу працю.

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ НА ВІЛЬНІЙ ЗЕМЛІ ВАШІНҐТОНА УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ ЦЬОГО РОКУ 5.000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ. ВІДЗНАЧАЮЧИ ВЕЛИКІ ІСТОРИЧНІ ЮВІЛЕЇ, КЛИЧЕМО ВАС: ДОКЛАДІМО ЩЕ БІЛЬШЕ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ЗДІЙСНИТИ ЗАКЛИК СОЮЗОВИХ ПІОНЕРІВ З-ПЕРЕД 82-ОХ РОКІВ: ОБ'ЄДНАТИ ВСІХ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ Й КАНАДИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

РІК XXIII. СІЧЕНЬ 1976 Ч. I. (192)

Степан Гавриш

ЩО НАМ ПРИНІС МИНУЛИЙ РІК?

Минулий рік на наш союзовий рахунок був звичайним роком, себто ані конвенційним, ані передконвенційним чи ювілейним, тому від нього не можна було сподіватися надзвичайних успіхів. Збираючи на швидку руку підсумки минулорічної кампанії за дальшу розбудову Українського Народного Союзу, знаємо, що завдяки жертвенній праці кілька сотень секретарів-союзовців в минулому році придбано 3.111 нових членів забезпечених на загальну суму понад 7,000.000 долярів.

Ми свідомі того, що придбане число нових членів не покриє наших втрат спричинених виплатою дозрілих грамот, померлих членів чи суспендованих членів. Аналіза підсумків руху членів буде заподана пізніше в загальному звіті, приготованому Рекордовим Відділом під керівництвом головного секретаря Володимира Сохана. В тому звіті буде віддане належне признання усім, які собі на нього заслужили своїм довгим, цілорічним трудом. У сьогоднішній статті згадаємо тільки про Окружні Комітети, які одержать за жертвенну працю спеціяльні нагороди, а саме: першу нагороду за найвищу суму забезпечення нових членів, другу за найкраще відсоткове виконання річної квоти і третю за придбання найбільшого числа нових членів. Також у цій статті присвячуємо більше уваги Союзовим Округам Пенсилвенійського стейту — стейту колиски народження УНСоюзу. Робимо це в пошані за віддану працю секретарів-союзовців та голів їхніх Округ. Провіряючи здобутки Округ того стейту, ми ствердили, що 84 Відділи приєднали в минулому році 797 нових членів, забезпечених на суму 1,700,000 долярів. Це направду імпозантна сума забезпечення.

Повертаючись до згаданих спеціяльних трьох нагород для Окружних Комітетів, то першу нагороду заслужено здобула Клівлендська Округа, продавши найбільшу суму забезпечення, а саме на 817,500 долярів і придбавши 231 членів. Округу цю, як голова очолює відомий суспільно громадський і союзовий діяч інж. Іван Фур. До поважних успіхів цієї Округи найбільше причинилися Михайло Кігічак — секретар 240-го Відділу, придбавши 70 нових членів і тим самим ставши першуном між всіма секретарами як жінками, так і чоловіками, Богдан Дейчаківський — секретар 233-го Відділу, який для своєї Округи придбав 43 члени і секретар 115-го Відділу Петро Бабич, придбавши 23 члени.

I. Фур голова Округи

240 М. Кігічак — 70

233 Б. Дейчаківський — 64

115 П. Бабич — 23

Другу нагороду за найкраще виконання відсотково річної квоти, заслужено одержить Округа Твердого Вугілля — Шамокін. Їхню квоту призначено 130 членам, а придбано аж 191 членів забезпечених на суму 377,000 долярів. Діючим головою тієї славної Округи є довголітній заслужений союзовий діяч, власник ресторану секретар 164-го Відділу в Бервіку Тимко Бутрей, який сам приєднав аж 31 членів. Також багато труду до гарних успіхів доклали секретар 242-го Відділу Иосиф Чабан, приєднавши 56 членів, Іван Петрунцьо — секретар 78-го Відділу, приєднавши 28 членів і заслужений союзовий піонер, почесний голова Округи та секретар 305-го Відділу Михайло Гентош, який не зважаючи на старший вік та перебуту важку операцію, приєднав Союзові 17 членів.

164 Т. Бутрей — 31

242 И. Чабан — 56

78 І Петрунцьо — 28

305 М. Гентош — 17

Третю нагороду за придбання найбільшого числа нових членів заслужено одержить Філядельфійська Округа, приєднавши 342 нових членів, забезпечених на загальну суму 807,000 долярів. Округу цю, як голова очолює довголітній секретар 375-го Відділу УНС, відомий спортовий та суспільно громадський діяч Петро Тарнавський. Ця Округа вже понад 10 років є чемпіоном, приєднуючи найбільше число нових членів, завдяки гармонійній співпраці, як членів Окружної Управи, так поодиноких секретарів. Доказом такої співпраці є набуття власного дому для Округи при фінансовій допомозі поодиноких Відділів. Якщо йдеться про чемпіонство Округи, то було б „гріхом" не згадати філядельфійського чемпіона головного радного Івана Одежинського, який кожного року приєднує поважне число нових членів, чому і завдячує Округа своє чемпіонство.

П. Тарнавський гол. Окр.

І. Одежинський

На вступі ми згадали про заслуги Пенсилвенійських Округ, тому з приємністю додаємо до Шамокина і Філядельфії Округи Піттсбурґ і Лігай Веллі — Аллентавн, які виконали річну квоту понад 75 відсотків.

Округа Піттсбурґ, яку очолює союзовий діяч Василь Сачко, придбала 154 члени забезпечивши їх на 240,000 долярів. До так гарних успіхів Округи найбільше причинилися секретар 161-го Відділу — заслужений союзовець — головний радний Андрій Джула, який придбав 32 члени і секретар 63 Відділу Михайло Турко, та секретар 276-го Відділу Стефан Іваницький, обидва приєднавши по 27 членів.

В. Сачко, голова Округи

161 А. Джула — 32

63 М. Турко — 27

276 С. Іваницький — 27

Округу Лігай Веллі — Аллентавн очолює секретарка 47-го Відділу, головна радна Анна Гарас. Округа та придбала 82 члени забезпечені на 225,000 долярів за що заслужено одержить грошовий бонус, як і всі інші Округи, що виконали квоту на 75 відсотків. До організаційних успіхів Округи в першу чергу найбільш праці віддала таки сама Анна Гарас, придбавши 36 членів і тим самим стала першуном поміж всіма жінками-секретарами УНСоюзу за 1975 рік. Додати б, що вона вже 10 років під ряд є членом Клюбу Заслужених Союзовців УНС, вимогою чого є придбати кожного року бодай 25 членів. Також слід підкреслити, що пані Анна Гарас є дуже активна в різних українських установах, чому і завдячує свої організаційні успіхи. Вона — організаційна референтка Головної Управи ОЖ ОЧСУ, референтка жіночих справ при УККА — Відділ Лігай Велі, заступниця голови і секретарка Відділу ОЖ ОЧСУ — Лігай Велі і голова Контрольної Комісії при 91-му Відділі СУА — Лігай Веллі.

До успіхів Округи також багато причинився секретар 147-го Відділу Іван Гуцайлюк, який придбав 25 членів.

147 І. Гуцайлюк — 25

47 Анна Гарас — 36

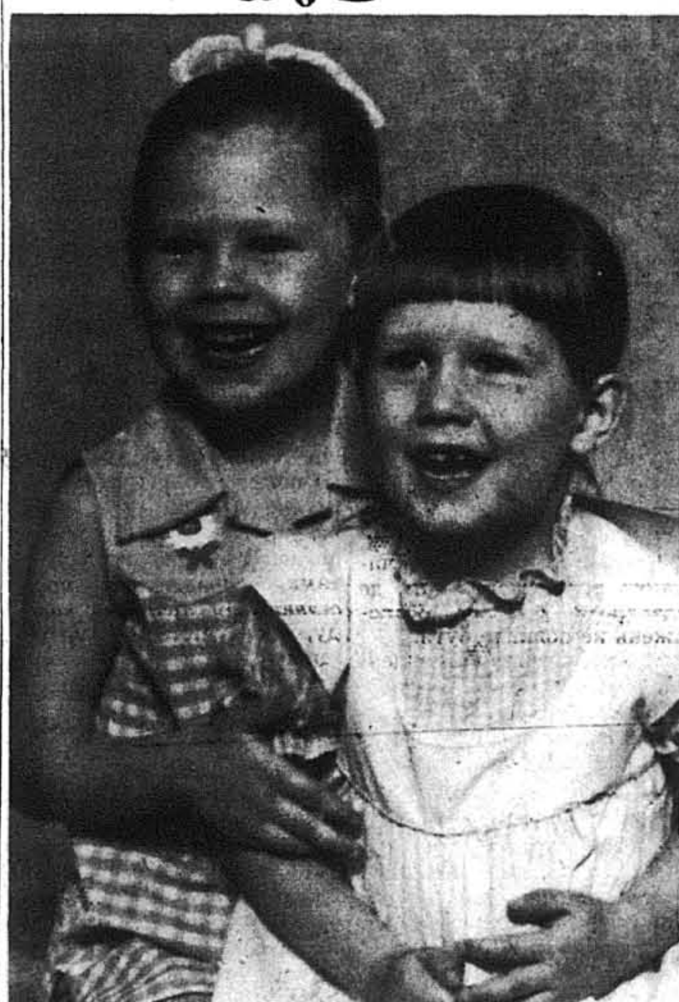
НАДЗВИЧАЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС ДАЄ НАГОДИ СОЮЗОВЦЯМ ЗБАГАТИТИСЯ НА ОДНУ ТИСЯЧУ ДОЛЯРІВ

Проголошуючи цьогорічну надзвичайну кампанію УН-Союзу, а саме придбання 5.000 нових членів, забезпечених на 10,000.000 долярів з нагоди так важливих історичних ювілеїв, як 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в Америці, Екзекутивний Комітет УНСоюзу призначив 15 спеціяльних грошових нагород, з яких одна виносить 1,000 долярів, а інші є по 500 — 400 — 300 — 200 і 100 долярів.

Кожен відділовий урядовець, чи інша особа, які придбають в січні цього року бодай одного члена з життьовим забезпеченням, а відтак повторять це в наступних місяцях цілого року, будуть управнені до одержання одної з 15-ти нагород, з яких одна виносить 1,000 долярів. Окрім спеціяльних нагород, УНСоюз виплатить учасникам цієї акції також звичайну нагороду та екстра бонус за придбаних членів. Закликаємо всіх відділових урядовців, а головно секретарів включитися до цієї акції і спробувати свого щастя.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї ваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо очевидно ці фотознімки нам надіслано

Дженіфер і Каррі Бол, діти Мартина та Сузанни Бол (з дому Оліяр), нові членки 8-го Відділу УНСоюзу в Йонкерсі, Н.Й.

Олег Сидор і його сестра Наталка Сидор, абсольвенти Школи Українознавства та Українського Музичного Інституту — піяно кляси д-р Олени Сидоренко - Квірнбах, визначні студенти Маямського університету у Флориді і Іллинойського університету. Це діти відомих патріотів лікарів д-ра Павла і д-ра Юлії Сидор в Чікаго. Вся родина є членами „Батька Союзу".

Член 352-го Відділу УНСоюзу в Честері, Па. п. Василь Біскупський зі своєю донькою пані Іванною Брідж та з внуками Ричардом, Джейсоном і Браєном, яких дідо записав у члени УНСоюзу.

Ст. сержант Володимир Мельник та його дружина Пеґґі Мельник разом з донечкою Христиною Наталією, яку вони саме вписали в члени 153-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Ст. сержант Володимир Мельник із третьої ґенерації українців в Америці перебуває тепер у Летунській Академії в Морґантавн, Па.

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ГРУДНІ 1975 Р.

Округа (осідок)	Кільк. Відд.	Придб. чл. у грудні	Разом у 1975 р.
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ			
Філядельфія	39	104	342
Піттсбурґ	19	15	154
Шамокін	20	28	191
Аллентавн	12	13	82
Скрентон	9	1	8
Вілкс Бері	9	2	20
Разом:	108	163	797
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ			
Балтімор	9	17	55
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ			
Ню Йорк	34	65	276
Сиракюзи — Ютика	13	18	123
Рочестер	9	9	79
Трой	7	3	62
Боффало	10	2	46
Разом:	73	97	586
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ			
Нюарк	22	20	200
Джерзі Сіті	11	15	125
Перт Амбой	12	9	99
Пассейк	7	9	67
Разом:	52	53	491
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МІЧИҐЕН І ОГАЙО			
Чікаґо	35	44	237
Детройт	20	16	136
Клівленд	20	16	231
Янґставн	9	8	38
Разом:	84	84	642
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ			
Ню Гейвен	19	13	89
Бостон	5	3	25
Вунсакет	6	2	14
Разом:	30	18	128
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ			
Центральна	6	4	12
Міннеаполіс	7	5	26
Ст. Луіз	7	—	—
Разом:	20	9	38
Необ'єднані Відділи в ЗСА	20	6	57
ОКРУГИ КАНАДИ			
Торонто	25	15	138
Монтреаль	10	9	73
Ніяґара	9	4	62
Захід Канади	19	12	44
Разом:	63	40	317
Загальна сума	457	487	3,111

Взаємне забезпечення...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Іван мол., Леся Марія та Едвард Женецькі, діти Івана і Бетті Женецьких, та внуки ред. Степана й Ольги Женецьких, члени 8-го Відділу УНСоюзу в Йонкерсі, Н.Й. Ціла родина Женецьких є членами цього ж Відділу УНСоюзу.

Тереса Дубляник, доня Івана та Рахилі Дубляник, нова членка 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Забезпечили Тересу в УНСоюзі дідуньо Іван та бабуня Тессі.

Христина Базилевська та Богдан Базилевський, нові члени 214-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, разом зі своїм дідусем, сотником Петром Войновським, який вписав своїх внучат в члени УНСоюзу.

Таня Розалія Еванс, доня Антона та Ольги Еванс, нова членка 8-го Відділу УНСоюзу в Йонкерсі, Н.Й. Забезпечила Таню в УНСоюзі її бабця пані Марія Стецюк, яка, як і вся родина Стецюків, є теж членом УНСоюзу.

Юрій Пивоварів, син Михайла і Софії Пивоварів, новий член 158-го Відділу УНСоюзу в Брукліні, Н.Й.

Христофер Дубляник, син Івана та Рахилі Дубляник, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Забезпечили Христофера в УНСоюзі дідуньо Іван та бабуня Тессі.

Наталія Христина Асеведо, нова членка 106-го Відділу УНСоюзу ім. св. Миколая в Чікаго. Вписав Наталку в члени УНСоюзу її дідо Андрій Іванюк, який є предсідником 106-го Відділу в Чікаго.

Скат Дубляник, син Павла та Лінди Дубляник, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Забезпечили Ската його дідуньо Іван та бабуня Тессі.

Гетер Марія Фербяк, доня Павла і Льоретти Фербяк, нова членка 467-го Відділу УНСоюзу в Джонставн, Па.

Моніка Луцик, доня Еміліяна та Марії Луциків, нова членка 340-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж.

Данило Ковальчук, новий член 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку, Н.Дж. Забезпечив маленького Данила в УНСоюзі його дідо Василь Ковальчук.

Діяна Дубляник, доня Івана та Рахилі Дубляник, нова членка 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Забезпечили Діяну в УНСоюзу дідуньо Іван і бабуня Тессі.

Ляриса Наталка Булавка, доня Богдана і Константини Булавка, нова членка 320-го Відділу УНСоюзу в Балтиморі, Мд. Вписала в члени УНСоюзу маленьку Лярису її бабуня Марія Булавка.

Кевін Джеймс Армстронг, син Керол та Джеймса Армстронг, новий член 316-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й. Вся родина Армстронгів є членами УНС.

Давид Микола Яковенко, новий член 270-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н.Дж. Маленького Давида Миколу вписав в члени УНСоюзу його дідо п. Іван Кохановський.

25-ліття СУМА в Боффало

Осередок СУМА ім. Лесі Українки в Боффало офіційно закінчив 25 років свого існування й праці 5-го листопада м.р. Ми однак в цьому дописі звернемо увагу на тиждень між 15 і 23-им листопада, бо на ці дні визначено всі імпрези, якими відзначено Срібний Ювілей Осередку.

Підготова до Ювілею почалася ще вліті м.р. Ще вліті покликано до життя Ювілейний Комітет, що його очолив один з попередніх голів Осередку Михайло Бельмеґа. Комітет начисляв понад 30 осіб. З членів Комітету, а також із кооптованих осіб, створено кілька Комісій, які розділили поміж себе підготовчу працю. Успіх ювілейних святкувань залежав в основній мірі від вкладеного цими Комісіями труду, то ж годиться подати бодай їх назви й згадати про їх голів. Отож діяли такі Комісії: Мистецько - програмова, голова — Юрій Гудим'як, Організаційна, голова — Іван Горбачук, Господарсько - фінансова, голова — Євген Луковський, Пропаґандивна, голова — Василь Шарван, Виставова, голова — Василь Пристайко, Редакційна, голова — Ігор Чмола.

Завданням Редакційної комісії було зредаґувати коротку історію Осередку. Комісія із своїм завданням справилася. Однак із-за технічних причин це видання не появилося на бажаний час. Воно появиться з деяким запізненням. Зібрані Редакційною комісією матеріяли являються найтривкішою пам'яткою і найтривкішим свідоцтвом про працю Осередку за минулих 25 років.

Ювілейні святкування почалися иставкою матеріялів, що відносяться до історії Осередку. Вистава тривала від 15 до 23-го листопада м.р. Підготовила її Виставова Комісія і мистець Маріян Борачок.

У суботу, 22-го листопада дано можливість членству, а також і всьому заінтересованому громадянству, розважитися на Сумівському балі, який відбувся в Українському Домі „Дніпро". До речі, всі ювілейні імпрези відбувалися в домі „Дніпро", бо в ньому знаходиться домівка Осередку від 1955 р.

Наступного дня, 23-го листопада, вранці відслужено св. Літургію в церкві Матері Божої в намірені СУМ. Членство Осередку взяло в Богослуженні організовану участь. Св. Літургію відслужив о. д-р Павло Івахів.

Ювілейні святкування замкнено бенкетом з мистецькою програмою, що відбувся тієї самої неділі в пообідніх годинах. В бенкеті взяло участь понад 400 осіб, в тому числі немало представників місцевих і позамісцевих організацій, товариств і установ.

Довелося творити два почесні столи. При першому з них зайняли місця: священики — о. д-р Павло Івахів і о. Павло Ґреськів, представники Крайової Управи СУМА — інж. Мирослав Шміґель — голова, Леся Балко і Михайло Лисак — члени, голова ювілейного Комітету — Михайло Бельмеґа, голова УККА і рівночасно майстер церемонії — Василь Шарван, теперішній голова Осередку, він був головою і передтим — Іван Дроздовський, попередні голови Осередку — проф. Зенон Саган, Михайло Палцан, Ігор Чмола, Осип Ліщинський, прибув із Ютіки, Петро Бутрин, Василь Пристайко, Євген Луковський, Богдан Мороз, Василь Щавінський, Степан Горґанюк і Володимир Ковалик. Не взяли участи в бенкеті колишні голови Осередку: Анатоль Гайдар, Павло Білецький, не живуть в Боффало. Крім названих уже за першим почесним столом були ще: інж. Ярослав Пришляк — представник Пласту, Даша Процик — представниця ПАБНА, проф. Борис Губка — представник Української Народної Помочі, Тадей Михаськів — представник ОВФ, Катря Мороз — представниця ОЖ ОЧСУ, д-р Іван і Зиновія Мосійчуки, Маріян Борачок, д-р Михайло Лоза.

При другому почесному столі бачили ми Сестер Служебниць — учительок місцевої Парохіяльної Школи св. о. Миколая, інших представників організацій, товариств та установ, з яких назвемо Леоніда Царика — голову Парохіяльної Ради Української Православної Церкви. Бачили ми при цьому столі почесних членів - сеньйорів — Андрія Мороза, колишнього диригента Сумівських хорів, Андрія Кравчука, колишнього диригента Сумівської оркестри, Сильвестра Шиманського, довголітнього члена оркестри.

Бенкети, а особливо ювілейні бенкети, мають дві сторони: матеріяльну й духову. На духовий зміст в нашому випадку склалися промови й привіти — виголошені в часі бенкету, як також і мистецька програма. Сюди належить включити ще й відзначення, що їх признала Крайова Управа декотрим членам Осередку.

З промовами, чи з привітами, виступали: голова Ювілейного комітету Михайло Бельмеґа, голова Крайової Управи інж. Мирослав Шміґель, булавний 9-го Відділу ЮСУМА Юрій Крупа (дружинник), перший голова Осередку проф. Зенон Саган, Голова УККА Василь Шарван, о. д-р Павло Івахів, о. Павло Ґреськів, голова Президії ОВФ боффалівської округи, Богдан Мороз, станичний Пластової Станиці інж. Ярослав Пришляк, мистець Маріян Борачок, як приятель молоді, головний організатор Української Народної Помочі проф. Борис Губка, голова Осередку Іван Дроздовський. Наспіло багато письмових привітів, в тому числі і привіт від Головної Світової Управи СУМ.

Мистецьку частину виповнено точками — виконаними переважно Сумівською молоддю. Виїмком була гуцульська оркестра, гуцульські троїсті музики, але й ця оркестра перед заснуванням в Боффало Гуцульського Товариства існувала при середку СУМА. Зрештою, самі члени оркестри є членами СУМА. Новістю відносно складу оркестри є молодий її член, сумівець Михайло Ковків з Гемілтону. Крім гуцульської оркестри виступали гуртки молодшого й старшого Юнацтва зі збірними деклямаціями і співами, танцювальний гурток під проводом Акації Бельмеґи та Сумівський квартет у складі: мґр Христі Мороз, Олі Були, Наталки Були, Оксани Луковської — всі сестри, який відспівав декілька пісень, при акомпаньяменті Михайла Телюка. Може танцювальний гурток і квартет було створено тільки для цієї нагоди, то їхній виступ однак промовляє за тим, щоб ці гуртки втримати й підтримати, бо при відповідному тренінгу вони стануть добрими мистецькими одиницями.

З нагоди Ювілею Крайова Управа наділила деяких членів відзначеннями, і так: проф. Зенонові Саганові признано почесне членство СУМ, Богдан Мороз і інж. Микола Барицький стали визначними членами СУМ; дружинниці Акація Бельмеґа й Ірина Сташків стали виховницями 2-ого ступеня, дружинник Юрій Крупа став виховником 1-го ступеня.

Програму бенкету розпочато й закінчено молитвою, що її провели присутні отці.

Михайло Лоза

19-ий Відділ УНСоюзу відбув річні збори

СИДЯТЬ ВІД ЛІВА: Р. ГОЛІЯТ, В. ДУШНИК, П. ГОЛІЯТ, Е. ЕЛЛУЛ, В. ВЕРЕШ, Р. ОЛЕСНИЦЬКИЙ І М. ВАЦИК.
СТОЯТЬ ВІД ЛІВА: Г. БОЖИК, І. ГАЛАВАЙ, Е. СПІДІ, В. ТРУБИЧ, Я. ТИМОЧКО, Я. ЛЮТАК, Р. КОВАЛІВ І Ю. БОСЬ.

Річні збори 19-го Відділу Українського Народного Союзу ім. Дмитра Галичина відбулися 10-го січня 1976 р. в канцелярії голови цього Відділу, адв. Романа Олесницького.

Привітавши гостей і членів, д-р Р. Олесницький відкрив і провадив зборами. Він в короткому слові познайомив присутніх з працею цього Відділу, який засновано 25-го березня 1962-го р.

6-го грудня 1975-го року, на вечорі в пошану діячів Українського Народного Союзу, основники 19-го Відділу УНС, а саме: пані Стефанія Галичин, д-р Роман Олесницький, д-р Роман С. Голіят, д-р Микола Вацик та інж. Петро Голіят одержали Почесні Грамоти „За віддану і жертвенну працю для добра Українського Народу". Вечір-бенкет для заслужених союзовців влаштував Комітет Відділів Українського Народного Союзу Нюйоркської Округи.

Секретар 19-го Відділу д-р Роман С. Голіят звітував про минулорічне книговедення і подав фінансовий звіт за 1975-ий рік. В тому році 19-ий Відділ вплатив до Головної Канцелярії УНСоюзу: 3,880.34 дол., з того: за дорослий депт. — 3,180.28 дол.; за молодечий депт. — 392.16 дол.; і за акцидентове забезпечення — 307.90 дол.

В 1975-му році померло двох наших членів, а саме: Іван Хома, старшина УПА, який мав акцидентове забезпечення, і Рудольф Веселий, який мав грамоту Е-20, на 1,000 дол. — Чек УНСоюзу на ту суму отримала його сестра. Пам'ять обох померлих присутні вшанували одно-хвилиною мовчанкою.

Касир інж. Петро Голіят цав коротке звідомлення про стан каси Відділу за 1975-ий рік. Відділ немає ніяких заборгованостей. Вкладки до Українського Конгресового Комітету Америки, Окружного Комітету Відділів УНСоюзу і Об'єднаного Комітету Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку були за минулий рік вплачені.

Д-р Микола Вацик, голова Контрольної Комісії, перевірив книговедення Відділу і ствердив, що Відділ працює взірцево, немає ніяких заборгованостей і з кожномісячних розметів видно, що вкладки й розмети були вплачувані до Головної Канцелярії УНСоюзу в деяких місяцях: 13, 15, 17 і 18 числа, що є доказом акуратної праці Відділу.

Після короткої дискусії над звітами й уділенні абсолюторії дотеперішній управі, Номнаційна Комісія в складі: д-р Микола Вацик, Григорій Божик і Ярослав Тимочко, запропонували слідуючий склад нової Управи 19-го Відділу на 1976-ий рік: д-р Роман Олесницький — голова; Юліян Осадца — заступник голови; д-р Роман С. Голіят — секретар; Михайло Повх — заступник секретаря; інж. Петро Голіят — скарбник; д-р Микола Вацик — голова Контрольної Комісії; Григорій Божик, Василь Трубич, Мирослав Когут і Ярослав Тимочко — члени Контрольної Комісії. Роман Пурій — голова Імпрезової Комісії; Ярослава Лютак, Єлисавета Еллул, Зенон Галькович і Юрій Бось — члени Імпрезової Комісії. Роман Ковалів і Іван Галавай — представники Відділу до Окружного Комітеоу Відділів Народного Союзу Нюйоркської Округи й до Об'єднаного Комітету Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку. Запропоновану листу прийнято одноголосно.

Д-р Микола Вацик обдарував кількох членів 19-го Відділу своєю англомовною публікацією „Іван Франко, його думки і боротьба", яка вийшла друком під фірмою НТШ в 1975 р. Цю працю фінансував особисто д-р М. Вацик. Учасники зборів висловили д-рові Вацикові подяку за його науковий вклад в американську україніку.

Д-р Володимир Душник поінформував про звільнення Леоніда І. Плюща, який 10-го січня прибув до Відня. Цю вістку привітали учасники зборів з великою радістю.

Д-р Василь Вереш вітав учасників зборів від Окружного Комітету Відділів Народного Союзу Нюйоркської Округи й бажав успіхів у дальшій праці для росту 19-го Відділу.

При кінці зборів голова 19-го Відділу, д-р Р. Олесницький подякував усім за участь в зборах і представив усім Петра Григорука, який став членом 19-го Відділу — беручи полісу Е-20, на 1,000 долярів. При спільній перекусці і дискусії, в якій порушено ряд актуальних справ, закінчено цьогорічні річні збори 19-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку.

Д-р Роман Олесницький

Актуальна доповідь

Старанням Т-ва за Патріярхальний Устрій ПУКЦ, Відділ в Клівленді, тут в неділю, 28-го грудня 1975 року, залі церкви св. Йосафата в Пармі, відбулася надзвичайно цікава і своєю тематикою актуальна доповідь студента теології Андрія Чировського на тему „Український Католицький Університет — конечність для кожного українця". Доповідач 19-літній студент УКУ в Римі, син проф. д-ра Миколи Чировського з Нюарку.

Доповідача привітав і представив чисельно зібраній публіці інж. Іван Фур, голова Т-ва, а молитву провів о. крилошанин Микола Павлишин, парох ПУКЦ св. Покрови.

У своїй іоповіді А. Чировський підкреслив неоцінену ролю, яку сповняє УКУ у вихованню нових священиків для нашої ПУКЦ. Тут студенти слухають всіх викладів з різних приписаних теологічних дисциплін тільки в українській мові, вивчають обряд і духовість рідної Церкви, її традиції, історію, мають своє рідне оточення так потрібне для виховання молодої людини.

УКУ є конечний для Української студіюючої молоді в діяспорі, яка студіює на різних університетах у різних країнах вільного світу, а яка потребує набути і доповнити знання з українознавчих предметів, історії, літератури, мистецтва, історії і духовости нашої Церкви, та молодь має можливість в літніх вакаційних академічних семестрах, користати з викладів поодиноких дисциплін, поданих українськими професорами в українській мові, має можність користати з бібліотеки і фахової поради науковців, тут є нагода для молоді стрічатися зі своїми ровесниками з різних частин світу і різних країн, вона має можність нав'язувати дружні контакти, обговорювати спільні проблеми а навіть нав'язувати подружжя.

Великі користі дає УКУ для українських ,науковців професорів, вони тут мають можність стрічатися, обговорювати свої наукові теми, користати з бібліотеки в якій знаходяться унікальні видання, а навіть друкувати деякі свої праці. Знову як професори УКУ вони мають можність нав'язувати контакти і співпрацю з науковцями інших університетів.

УКУ є конечним і корисним також для української суспільности в діяспорі, яка часто відвідує Рим а в тому і собор св. Софії, УКУ, патріярший двір та інші українські інституції, в яких вона знайомиться взаємно, є горда на ті великі здобутки, які Отець Йосиф, наш Патріярх придбав і розбудував тут в столиці християнства. Часто та суспільність — туристи користає з принагідних викладів, доповідей, Святих Літургій, проповідей, звиджує музей української культури і мистецтва, що приміщений в чисельних кімнатах патріяршого двору, де міститься також старовинна церква св. Сергія і Вакха.

Доповідь виголошена гарною українською мовою з відповідною дикцією, спокійним тоном, без зайвого патосу і патріотичних фраз, викликала у присутніх слухачів оправдане признання і похвалу. На ставлені питання доповідач давав влучні і ясні відповіді. Поодинокі слухачі — громадяни у своїх коментарях дуже прихильно оцінили виступ молодого студента, заохочували його до дальшої праці над собою, щоб цю доповідь він повторив в інших українських громадах, бо своїми виступами він робить корисну роботу для УКУ нашої Церкви і українського народу.

В заключному слові голова Т-ва інж. Іван Фур підкреслив актуальність теми, заохотив присутню і неприсутню молодь користати з услуг УКУ, чи то як студенти теології — будучі священики, чи студенти вакаційних академічних семестрів українознавчих дисциплін. Українські владики, священики і українська суспільність повинні морально і матеріяльно піддержувати УКУ бо це наш культурний осередок, яким ми гордимося.

С. Т.

В Детройті відбулася зустріч з проф. д-ром Кубійовичем

На початку жовтня м. р. тут з представників місцевих організацій створено Громадський комітет для вшанування творця Енциклопедії Українознавства проф. д-ра Володимира Кубійовича і його співробітника д-ра Атанаса Фіголя. Комітет очолив д-р Антін Жуковський, а в його склад увійшли 21 особа, включно з головою Метрополітального Відділу УККА інж. Б. Петріною. Бенкет в честь гостей відбувся в суботу, 22-го листопада м. р. у вечірніх годинах, в залі катедри св. Покрови в Савтфілді. Хоча в той сам день і в тій самій порі відбувалася інша імпреза для вшанування Иоанни фон Драгінди-Кульчицької, за її заслуги в ділянці ширення українських народних танців, згадана заля була виповнена публікою в числі понад триста осіб, які засіли при гарно прибраних столах, а понад п'ятдесятеро осіб закупили квитки вступу, хоча на бенкеті не могли бути.

За президіяльним столом засіли: інж. Б. Петріна з дружиною, о. крил. І. Прокопович, о. прот. Н. Столярчук з дружиною, маестро Е. Козак з дружиною, проф. д-р В. Кубійович, о. ігумен І. Лотоцький, д-р А. Фіголь, д-р А. Жуковський з дружиною, д-р П. Джуль з дружиною і інж. В. Колодчин з дружиною, який проводив програмою вечора.

Бенкет відкрив д-р А. Жуковський, який від імени української громади метрополії Детройту привітав відомого у світі нашого науковця проф. д-ра В. Кубійовича і фінансового ентузіяста ЕУ д-ра А. Фіголя та коротко змалював життьовий шлях і працю Ювілята, якому сповнилося 75 років трудолюбивого життя і 50 років його наукової та громадсько-політичної праці. Промовець підкреслив, що його в'яже давня приязнь з Ювілятом ще з його студентських часів в Кракові, де наші студенти були горді, що мали між собою професора науковця Перу Ювілята належать 80 наукових праць з антропогеографії і демографії України, зокрема його улюблених Карпат. Виїмкова працьовитість і систематичність проявляється не тільки в наукових працях, але і в житті Ювілята, який від молодих літ виказував для свого народу любов, відданість і посвяту. У важких часах Другої світової війни Ювілят взяв на себе відповідальний обов'язок очолити Український Допомоговий Комітет, а в журбі за майбутнє України, передбачуючи поразку нацистської Німеччини і потребу української збройної сили, в році 1943 був пружиною створення української дивізії „Галичина".

Після закінчення війни Ювілят був одним з тих, що причинилися до нашої політичної консолідації, він відновлює Наукове Товариство ім. Шевченка, якого посьогодні є головою і віддається науковій праці. Його мрією було залишити нашим поколінням монументальну працю — Енциклопедію Українознавства і цю мрію переводив в життя. Підшукав науковців і при матеріяльній підтримці широких кіл українського суспільства у вільному світі видав досі сім томів ЕУ українською мовою, а в пляні є ще видати два томи англійською мовою. Ці томи є джерелом науки для нас, з них довідуться світ про об'єктивну правду нашої Батьківщини - України, вони є метрикою кожного українця, без них були б ми безбатченками. Енциклопедія Українознавства зробила колосальний імпакт на українську і світову пауку і це примусило комуністичний режим в Україні видавати Українську Радянську Енциклопедію, щоб хоча дещо затемнити ролю Енциклопедії Українознавства. Тому треба дякувати Всевишньому, що у важкий час для нашого народу, маємо таких людей, як проф. д-р Кубійович, якому належиться від нас усіх вдячність і пошана за велику посвяту, короною якої є Енциклопедія Українознавства. Докінчити її це справа честя української спільноти у вільному світі. Коли промовець склав Ювілятові, у зв'язку з його 75-літтям, щирі побажання, публіка відрухово піднялася з місць і відспівала „Многая ліоа".

Інж. В. Колодчин відчитав і представив публіці членів президії, а о. ігумен І. Лотоцький відмовив молитву „Отче Наш", яку доповнив словами: „Господи! Ми зібралися тут для оборони Твоєї істини і для оборони правди українського народу, бо червоний серп і молот своїми брехливими писаннями, зокрема своєю енциклопедією топче всяку істину, виховує інтелектуальних яничарів".

Під час вечері інж. В. Колодчин звернувся до публіки з проханням складати пожертви на ЕУ і багато осіб вплатили на руки фін. референта інж. М. Кунинського свої датки, зокрема гість з Канади д-р Вахно склав пожертву в сумі 200 долярів. Як нас поінформовано, бенкет з пожертвами приніс сім тисяч долярів.

У своїй промові проф. Кубійович підкреслив, що метою видання ЕУ було дати українцям і світові те, чого не можуть дати наші брати в поневоленій Україні, де з огляду на русифікаційний курс, брак наукового елементу. Наслідки жорстокої русифікації виявилися в переписі населення, на підставі якого на 45 мільйонів українців 36 мільйонів подали, що їхньою розговірною мовою є українська мова. Українська Кубань зовсім зрусифікована, а в инших т. зв. совєтських республіках живуть кругло десять мільйонів українців, які позбавлені всяких прав на українську школу, бібліотеку чи українську пресу, тому є виставлені на асиміляцію. Стривожений долею України, свідомий там елемент закликає нас вільних українців творити духові сили, яких вони творити не можуть і інформувати світ про них. З цією метою видано ЕУ, якої 7 том вже закінчений і буке оправлений, а до друку підготовляється 8-й том з певним доповненнями. Залишається ще видати ЕУ англійською мовою і карту України, якої друк має коштувати 50.000 долярів. Від Ювілята довідалися присутні, що не стало вже в живих одного зі співробітників ЕУ Богдана Кравцева.

У своєму динамічному слові д-р А. Фіголь представив великі труднощі при видаванні ЕУ, які переборено і заявив жертвенності нашого патріотичного громадянства маємо вже „дитину" наших науковців — Енциклопедію Українознавства, якої в історії України не було. Промовець зпевною дозою гордости висловився про пластунів в Торонті, які займалися збіркою і досі склали на видання ЕУ 50,000 долярів. Це вияв справжнього патріотизму нашої пластової молоді. На жаль, як твердив промовець, є між нашими людьми ще такі, які тримають у безпечному сховку повні долярів гаманці і до загальнонаціональних потреб байдужні. Нашим обов'язком є в якийсь спосіб до них підійти і зрушити їхню совість. Промовець заперечив твердження вислужників Москви в Україні, що ЕУ видається за американські доляри, тобто, на їх думку, за доляри якоїсь американської державної чи приватної інституції. Її, як усі знаємо, видається за американські і канадські доляри, але з кишень українців.

„Гриць Зозуля" в особі неперевершеного гумориста маестра Е. Козака розважав гостей своїми жартами, які почав від нашого князя Володимира Великого, за влади якого Україна була сильною державою, а як на княжому престолі засіли Мстислави, Ізяслави, Ростислави... державний апарат розхитався і ми на довгі роки втратили самостійність. Аж недавно Господь дав нам нового Володимира (Кубійовича), який своєю Енциклопедією Українознавства нас об'єднав. Повний текст скечу, як заявив ЕКО, буде надрукований в найближчому числі його гумористичного журналу „Лис Микити". Радимо всім це число набути.

Співачка Христина Липецька під фортепіяновий акомпаньямент Марії Лісовської своїм солов'їним голосом відспівала чотири пісні: „Айстри" — М. Лисенка, „Вечірня пісня" — К. Стеценка, Елегія П. Майбороди, Монолог і арія „Чіо Чіо Сан" — Дж. Пуччіні в перекладі на українську мову і на „біс" „Діброво зелена" — в обробці Гнатишина. Поза гучними оплесками публіки, співачка удостоїлася признанням обох гостей, які подякували за її спів стисненням руки.

Баритон Ярема Цісарук під фортепіяновий супровід своєї дружини Лярисн відспівав три пісні: „Димить туман" — Майбороди-Багачука, „Мріє, моя мріє" — „Гайдамаки" — Сосюри" — і „Летять ніби чайки". Д-р А. Жуковський подякував публіці за численну участь, Липецький, Цісарукові і „Грицеві Зозулі" за приємну розвагу оа Чубатій за смачну вечерю, якою зайнялася вона безплатно, а на кінець о. прот. Н. Столярчук відмовив молитву. Учасники винесли з бенкету дуже гарне враження.

Франц Липецький

Мистецька Виставка Жіночої Творчости в Лос Анджелесі

55-ий Відділ СУА ім. княгині Ольги в Лос Анджелесі заплянував та успішно перевів виставку Образотворчого та Прикладного Народного Мистецтва для вшанування Міжнародного Року Жінки та відзначення 50-ліття СУА.

Виставка відбулася 8-го та 9-го листопада 1975 р. у галерії Дому УКО і була пов'язана з Осінніми Вечерницями під зарядом Відділу. Під час Вечерниць Люба Палашевська, голова Відділу, привітала присутніх, і побажавши їм веселого вечора, запросила відвідати виставку. У цьогорічній ювілейній виставці десять мисткинь зарепрезентувало творчість нашого жіноцтва.

Артист маляр Надія Сомко, відома єдина українська жінка баталістка збагатила виставку чотирьома картинами: „Анна Ярославна" (музейний експонат), „В обороні святині" та „Глядіолі" в олійній техніці як рівнож проєкт іконостасу, за котрий мисткиня одержала признання та винагороду. Надія Сомко із мужем, портретистом Сергієм Макаренком, живуть в околиці Лос Анджелесі і це дає нам змогу часто оглядати їхні праці.

Широко знана серед української спільноти у вільному світі, творчість Катерини Кричевської Росандіч, яка збагатила мистецькі галерії та приватні колекції, була репрезентована на виставці 13-ма акварелями. Усі вони з народною тематикою, повні життя та свіжости. Ми мали нагоду познайомитись із творами цієї цікавої та непересічно талановитої української мисткині під час її індивідуальної виставки в галерії УКО.

Велику любов до природи виявляє Люба Палашевська у своїх сімох оліях — розкішні китиці квітів, зима, бурхливе море, мамотовий ліс. Мисткиня часто бере участь в американських виставах, де не раз отримала нагороди.

Картини Зиновії Вжесневської у модерністичнім жанрі. Дві олії на виставці виявляють великий талант у молодої мисткині і надіємося, що ця виставка дасть поштовх до дальшого розвитку в її мистецькій праці. Окрім картин, педантично виконані ікони на писанках п-і Вжесневської є дальшим виявом її мистецького хисту.

Це вперше українці околиці Лос Анджелесу мали нагоду познайомитись із мистецькою працею Романи Рудник. На виставці було п'ять цікавих картин як рівнож кераміка із делікатною орнаметикою. Пані Рудник одержала нагороду, у цій ділянці мистецтва на американській арені під час виставки у готелі Диснія.

Вже всім нам відома мисткиня — керамістка на західнім побережжі, Лідія Мотрук, була зарепрезентована експонатами виключно трипільського стилю. Мисткиня виявляє себе як досконалий фахівець і дістала належне признання від глядачів.

Надзвичайно захоплюючі твори в кераміці представила Дзіда Каштанюк, включивши у свої експонати незвичайну різноманітність стилю. Довідались ми, що деякі взори, які викликали пригорщу признань, базовані на проєктах артиста маляра Володимира Баляса.

Ми гордимось, що праця небуденних місцевих сил поставила на високому рівні технічного виконання українські вишивки, цю найбільш популярну і поширену серед жіноцтва ділянку прикладного народного мистецтва. Зокрема милували очі вишивані подушки, серветн, доріжки, обруси, рушники на старинних іконах мисткині Галини Новаківської з Торонто, та численні інші предмети хатнього устаткування, виконані Ніною Гадзінською та Оксаною Зозулею. Усіх також зацікавила незвичайно детальна праця п-і Зозулі, що у формі тканого і вишиваного зображення чотирьох картин (молода біля дуба, коні, господарі в полі, та кольоритні маки) передала свою любов до цієї техніки виконання.

Подивляючи три твори Рені Микитин, ми переконані у невичерпних можливостях молодої уяви. Абстракти молоденької мисткині приманили молодих студентів численно відвідати виставку.

Успіх цієї ювілейної виставки, це — доказ, що українська громада міста Лос Анджелесу щораз більше цікавиться нашими мистцями та виявляє замилування іо рідного мистецтва. Мисткині та управа Відділу вклали багато праці, щоб привабливо влаштувати цю Виставку Жіночої Творчости для естетичної насолоди глядачів широкої метрополії Лос Анджелесу. На тлі буденного життя виставка дала, бодай доривочно дехове єднання з представниками мистецтва.

Дарія Чайковська

Літературний вечір Емілії Кулик у Чікаґо

Між різними культурними імпрезами метрополітального Чікаґо у цьому році, помітно відрізнявся авторський вечір нашої кількакратно вирізненої на конкурсах СФУЖУ письменниці і заслуженої діячки української сцени — Емілії Кулик, що відбувся тут 22-го листопада м. р. в залі Т-ва „Леви". Вечір, що на нього прибуло 120 осіб добірної публ., влаштував на закінчення Року Жінки — дуже тут активний 12-ий Відділ Українського Золотого Хреста, якого вона є членом.

У літературній хроніці Чікаґо, автім і поза Чікаґо, записалась Е. Кулик, як талановита авторка новель, коротких оповідань, театральних сатиричних скечів чи монологів-гуморесок, а теж рефлексійної лірики. Вони розсипані по журналах ще старокрайового періоду, як теж тут на еміґрації, а наша місцева громада знає їх передусім — „з першої руки" - з місцевих імпрез, радіопередач чи інших нагод.

І так у програмі вечора авторка відчитала свою гуцульської тематики, „Аничку", а згодом мисткиня-рецитатор Рома Турянська відчитала цікаве сюжетом оповідання, фрагмент із задуманої повісти, „Біг — Джодж" - про гуцула - еміґранта, що ще перед Першою світовою війною опинився в часах „буму" у Кольорадо і по довгих роках „асиміляції" відчув голос рідної землі. Між ліричними віршами авторки вміло вплетено сценку-діялог прекомічної героїні численних шаржів, Шишко-Шишковської зо своїм партнером, у виконанні артиста п. Маріяна Хамова, що саме став „сітізеном".

Програмою вечора, що його відкрила голова УЗХ, Е. Верес, проводила п-і А. Кузик, яка на вступі цікаво накреслила літературну сильветку нагородженої авторки. Квіти-оплески і дарунки були нагородою для письменниці, яка зворушено дякувала всім, що прийшли пошанувати її в цей успішний вечір.

О. С.

В Лорейні: понад 15,000 дол. для ФКУ

Українська громада в Лорейні, Огайо відіграла першорядну ролю в праці Фонду Катедр Українознавства. Це тут, майже 15 років тому, відбувалися перші крайові з'їзди ФКУ, тут пляновано і обдумувано форми збіркової кампанії, тут міцніли зариси широкої мережі ФКУ. Лорейнська українська громада, одна з перших, щедро відгукнулась на заклики Головної Екзекутиви ФКУ і жертвенність тих людей — унікальна. Вони швидко збагнули важливість і конечність підтримки для розвитку українських студій в одному з кращих американських університетів.

А тепер, на передодні вирішального часу, бо в наступному, 1976 році проводитиметься інтензивну збіркову кампанію, щоб довершити діло, щоб створити фундацію у висоті двох мільйонів долярів для Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, Лорейн знову подав сиґнал: починаємо!

У неділю, 23-го листопада м.р. заходами Відділу УККА і при співпраці Об'єднаних Українських Організацій в Лорейні влаштовано принятя і концерт із вступом 25 долярів від особи. Ця мила і приємна імпреза відбулася в залі Української Католицької Церкви при участі 120-ти гостей. Всі видатки зв'язані з тією гостиною покрили лорейнські Відділи УНСоюзу ч. 50 і ч. 233, а ввесь іохід із вступів призначено на Гарвардський Центр Українських Студій.

Програмою проводив енергійний і невтомний голова Комітету ФКУ в Лорейні, відомий громадський діяч — Богдан Дейчаківський. Отець д-р Ізидор Нагаєвський поблагословив спільну трапезу. Пані із СУА приготовили вечерю, яку попередила приємна мистецька програма у виконанні молодих талантів з Клівленду: мелодійне тріо — Оксана Рожецька, Ірка Кондратенко, Галя Яцишин при фортепіяновому супроводі Люби Дмитрик; рецитація Ірени Дубас і бандурист Микола Дейчаківський.

З привітами, побажаннями та закликами виступили: Б. Тарнавський — організаційний референт ФКУ, А. Сливоцький — студент Гарварду і Р. Процик — студент Пенсильвенського університету. Обидва — члени Головної Екзекутиви ФКУ. Адріян Сливоцький розповів цікаві деталі про розвиток праці українського Гарварду, а Роман Процик зробив знаменне спостереження, що для нього, майбутнього професіоналіста — хеміка, український Гарвард має теж першорядне значення, бо з тим центром українознавства Роман завжди буде ідентифікуватись, той центр допомагає йому зберігати свідому і сильну українську духовість. Роман Процик зголосив, що із своїх дрібних заощаджень призначив 200 долярів на стипендію для студента Гарвардської літньої школи українознавства в 1976 році.

Промовляли також проф. Т. Мацьків з Акрону, проф. А. Б. Кармазин, інж. В. Лагошняк — голова Комітету ФКУ в Клівленді, а о. Лев Опока молитвою вдяки Господеві закінчив цей незабутній лор. вечір ФКУ, який оновив ентузіязм, завзяття і постанову дальше трудитись для доброї і корисної справи Фонду Катедр Українознавства. До п. Б. Дейчаківського підходило багато осіб, щоб передати їхні пожертви, інші зголошували і декларували свої датки. По підрахуванні прибутку з імпрези і усіх вплат пожертв виявилось, що українці з Лорейну пожертвували знову для українського Гарварду понад 15 тисяч долярів. Повний список тих нових пожертв надруковано в першому числі з 1976 року „Вістей ФКУ". Лорейн подав сиґнал і виклик всім іншим українським громадам. Цей виклик вже підхопив Детройт, який готує прибуткову імпрезу на 8-го травня 1976 року. Приготування до посилення збіркової кампанії вже йдуть теж у Філядельфії. Не перестає працювати Клівленд. Представники ФКУ мобілізують сили для ведення жвавої і широкої збіркової кампанії ФКУ в наступному році. Бо чи може бути краще відзначення того ювілейного року: 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в цій країні, як повне завершення нашого гарвардського проєкту — створення імпозантного центру української науки в одному з кращих університетів світу?!

Б. Т.

Дванадцять етнічних особистостей Детройту

У зв'язку з відзначенням 200-річчя Незалежности ЗСА, етнічні групи метрополітального Детройту створили Етнічну Раду. Її ціллю є не тільки співпрацювати з головним Комітетом, але одночасно та постійно притягати увагу англо-саксонського світу до цих великих цінностей, якими ці етнічні групи збагатили американську культуру.

Український Комітет 200-річчя приймає живу участь в праці Ради за посередництвом своїх представників, якими є: Емілія Запорожець, відома та діяльна українка — заступниця голови Ради, яким є д-р Субрат Ґош; Ореста Каралаш, провідниця української радіопередачі, д-р Антін Шутка, голова УККА на Південний схід Мічиґену — члени екзекутиви: інж. Богдан Петріна, голова УККА метрополії Детрайту — делеґат зв'язковий.

Першим демонстративним виступом цієї Етнічної Ради була зустріч, т. з. „Свято Народів", яке відбулося 28-го вересня ц. р. у клюбі, "Ферлейн Менор", і в якому взяло участь 17 етнічних груп. Цікава та різнорідна програма складалась із: співів, народних танків, музики, виставок народної ноші та різних потрав. Українські танцюристи, під вмілим провом Драгінди-Кульчицької, попискались найкраще з усіх груп та звернули на себе особливу увагу. З ентузіязмом рівнож вітала публіка дівчат, які попередньо були вибрані „королевами" етнічних фестивалів, а між ними королеву українського фестивалю. Тут знову українці відзначили себе, бо П. Рогач, яка була королевою українського фестивалю вкінці була вибрана королевою над королевами, а саме: „Мисс Фестивал ов Детройт".

Кульмінаційною точкою зустрічі було проголошення імен дванадцяти „Етнічних Особистостей або Етніків", які відзначилися незвичайними осягами в різних ділянках людських стремлінь, за вибір яких відповідала окрема, до того назначена, Комісія. Грімкими оплесками привітала численна публіка отих визначних „етніків", в склад яких входили: Мінору Ямасакі, славний архітект — мистецтво та наука; Френк Стелла, властитель торговельної фірми — торгівля; д-р Маруся Е. Бек, громадська діячка — суспільна праця. Курт Кайдел, видавець „Абенд Посту" — освіта; Джордж Башара, суддя — право; Майра Волфенґ, юнійна провідниця — праця; Чарлі Мейнос, репортер „Детройт Нюз" — журналістика; Френк Лазано, музичний директор — музика; о. Дарно Винсент Стюарт, священик — релігія; Норберт Шиманські, олімпійський чемпіон двигання ваги — спорт; Мейнар Кеннеді, голова Індіянського Осередку — особливі осягнення та о. Клемент Керн, опікун деяких етнічних груп — „складний етнік".

В імені неприсутньої д-р Марусі Бек, яка в тому часі виступала з промовою в Торонті, її пропам'ятну табличку, прийняла Емілія Запорожець.

І. Б.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ФОНД ВИДАННЯ СПАДЩИНИ Б. КРАВЦЕВА

(Замість квітів на його могилу)

Список ч. 2.

ПРОЛОГ Дослідне Об'єднання	$200.00
Дарія і Микола Лебеді	35.00
Люба і Мирослав Прокопи	35.00
Ірина і Богдан Чайківські	35.00
Дана і Роман Купчинські	25.00
Ірина Гошовська	25.00
Анка і Юрій Лопатинські	20.00
Ніна і Роман Ільницькі	20.00
Марія і Юрій Лавріненки	10.00
Анатоль Камінський	35.00
Марта Скорупська	10.00
Осип Стефанишин	20.00
Оксана і Ярослав Рудакевичі	25.00
Мґри Галя і Мирон Утриски	25.00
Софія і Любомир Квасницькі	10.00
Мґр Роман Квасницький	10.00
Володимир Попадюк	25.00
Разом	$565.00
Попередньо проголошено	$1,386.00
Разом досі	$1,951.00

Чеки пожертв (звільнені від оподаткування) прохається виставляти на „Plast, Inc." з дописком „B. Krawciw Fund" та висилати на адресу: Plast,Inc.,140 2nd Ave., New York, N. Y.

У першу річницю смерти Юрія Кононіва

Дня 27-го грудня 1974-го року відійшов у вічність в Ірвінґтоні, Н. Дж., видатний громадський діяч, колишній старшина, та один із визначних діячів українського театрального мистецтва — Юрій Кононів.

Народжений 7-го квітня 1895 р. у Києві, в родині старшини кол. російської армії Миколи Кононіва та матері Олександри з Боднарчуків із старого козацького роду — Юрій Кононів закінчив середню освіту Києві 1912 року. В 1914 р. він вступив однорічником у 53-тю бриґаду артилерії російської армії, а після закінчення старшинської школи та отримання старшинського ступеня продовжував службу в складі важкої артилерії і був ранений на північному фронті. Перейшов теж повний курс військової адміністрації, що опісля допомогло йому вести адміністрацію театрів, чи ще пізніше, вже в Америці, вести адміністрацію Оселі СУМА в Елленвілі чи очолювати 1-ий Відділ ООЧСУ в Ірвінґтоні.

Після Першої світової війни батька Юрія Кононіва розстріляли большевики на очах родини, а мати та сестра в наслідок цієї трагедії померли на атак серця. Брат — на три роки старший від Юрія згинув, як старшина Дійової Армії УНР в бою в Галичині.

Жовтнева революція застала Юрія Кононіва в Дарниці. В 1918 р. при наступі большевиків на Київ група старшин зорганізувала важку батерію гармат і відтоді почалась служба сотника Кононіва в українській армії в артилерії Запорожців, яка повела його з боями почерез Київ, Бердичів, Полтавщину, Харківщину, похід на Крим, а опісля служба в УГА, бої в Сокальщині, відступ за Збруч, похід із Запорожцями на Київ, чотирокутник смерти, бої 1920 р. і вкінці за дротами польських таборів полонених в Пікуличах, Вадовицях, Щипйорні - аж до 1923 року. Шість років служби Україні як командир батерії, дивізіону і бриґади Запорожців.

Минулися дні боїв і треба було починати нове — мирне життя. Як і неодин з колишніх вояків, сотник Кононів — вибирає шлях служіння „матері правди" — Мельпомені. Використовуючи своє адміністраційне знання працює як адміністраційний керівник у багатьох тодішніх мандрівних театрах, починаючи одночасно свою акторську кар'єру, яка повела його через численні театри і через сотні ролей у багатьох театрах.

Почав в театрі М. Айдарова, після чого прийшли театри Когутяка, Карабіневича, Подільський Театр ,далі „Заграва", Театр ім. Тобілевича, Театр ім. Франка у Станиславові та інших аж до таборового театру в Ляндеку в Австрії. Режисерами Кононіва чи співробітниками були майже всі визначні актори наших театрів: Айдарів, Блавацький, Бенцаль, Бутовський, И. Гірняк, Олексій Левицький, Паздрій та багато інших.

У зимовий ранок 27-го грудня 1949 р. причалив Юрій Кононів із своєю дружиною Іванною, теж акторкою, до цієї американської землі — яку покинув теж, відходячи у вічність у грудневий день 27-го, 1974 р. після перебування протягом чверть сторіччя.

Тут, в Америці сотник Юрій Кононів починає як більшість новоприбулих від фізичної праці — проте одночасно й включається у мистецьке життя, організуючи свій власний ансамбль легкого жанру. Він включається теж активно в громадську працю, очолюючи Відділ ООЧСУ в Ірвінґтоні, та ведучи довгі роки оселю СУМА в Елленвілі. Праця для молоді та з молоддю, в якій його головним помічником була його дружина Іванна, з якою прожив сорок років — половину свого життя, і яка ділила з ним всі його радісні і не раз гіркі дні акторського життя.

Коли в 1971 р. ініціятивна група для відновлення Об'єднання Мистців Української Сцени, членом якої був теж Юрій Кононів зорганізувала З'їзд Працівників театру на оселі „Верховина" — логічним було, що першим головою відновленого ОМУС-у вибрано Юрія Кононіва, як наступника Володимира Блавацького, який був першим головою первісного ОМУС, що його вперше основано в 1946 році в Авґзбурзі в Німеччині.

Адміністраційний хист і досвід Юрія Кононіва, великий досвід в театральній праці та щира любов до професії актора — були тими чинниками, які прямо наказували сотні учасників З'їзду віддати цей важливий пост в руки саме його.

Коли виринула думка видати історію українського вільного театру, непідфальшовану окупантами, п. н. „Наш Театр", Юрій Кононів став теж головою Видавничої комісії для видання цієї книги. Його снага, відданість цій важливій ідеї, невсипущість у щоденному труді — від безчисленних поїздок, почерез засідання Редакційної та Видавничої комісій, і трудне збирання фондів почерез збірки грошей від установ та приватних людей — стали чи не найважливішим фактором у праці для видання цієї книги, — яку він сподівався побачити ще за свого життя.

У віці, в якому звичайно старші громадяни давно перестають вже бути активними, він безнастанно трудився для ОМУС-у і зокрема для видання цього двотомника, перший том якого об'ємом, коло 900 сторінок друку закінчується друкуватись у в-ві „Свобода".

На жаль, не побачить він вже цього — над чим трудився аж до останніх хвилин свого життя. Дня 27 грудня 1974-го року перестало битись серце сотника важкогарматнього Запорізького полку, неструдженого працівника сцени, визначного громадського діяча.

Похоронили його в нашому заокеанському Пантеоні на кладовищі в Бавнд Бруці — далеко від рідного Києва. Проте працівники „матері правди" — Мельпомени не забудуть його і віддадуть йому належне місце в цій, так ним бажаній книзі „Наш Театр" — невід'ємною частиною якого був Юрій Кононів.

Євген Левицький

ЄДНІСТЬ - ПОМІСНІСТЬ - ПАТРІЯРХАТ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧІКАҐО

Ч. 1. 1976

Собори св. Володимира й Ольги в Чікаґо, св. Софія в Києві і св. Юра у Львові, об'єднані духом Українського Різдва.
(Різдвяна картка Видавництва Братства св. Андрея Первозванного при парафії св. Володимира і Ольги в Чікаґо. Вик. Оксана Мошинська)

До Вифлеєму спішім всі нині!

Незабаром сповниться вже тисячоліття від часу, коли наш нарід щороку спішить до Вифлеємського Вертепу, щоб привітати в особі маленького Ісуса Божий Мир і Правду на землі, щоб випросити в Нього Його святих ласк для себе, своїх родин, громад — для цілого народу, для України. Хто ж більше потребує цих вифлеємських дарів — миру, правди і справедливости; хто більше від нас у ході історії витерпів переслідувань, людського зла, кривди й несправедливости, хто живе у більшім приниженні сьогодні, як не ми?

Сьогодні наша поганьблена Батьківщина спливає кров'ю своїх мучеників, карається ув'язненням своїх героїв - ісповідників, куриться пожарами, немов би приносила жертву для неба. Вона стала жертвою чужинців, які не пощадили нічого, що можна було б спрофанувати і знищити, починаючи від християнських храмів аж до останньої душі народу. Нарід наш — розтрощене тіло велетня, поділене, розбите, розкинене немов би диявольською силою по тюрмах та далекому холодному Сибірі по той бік залізної заслони та й по цей бік по всіх кінцях вільного світу.

Ми, люди з усіма людськими помилками, хотіли б поділитися цим своїм горем з іншими, та з прикрістю мусимо ствердити, що, хоч часом і знайдемо зрозуміння в людини західнього світу, то воно більше індивідуальне: наше слово пробиває часом холодну стіну християнського співчування, але в загальному наш всенаціональний біль, наша всенаціональна трагедія не знаходять зрозуміння в західньому світі, на що ми майже кожного дня маємо десятки й сотні доказів. Цілий світ плаче над недолею всіх покривджених, боронить і жидів, і еспанських анархістів, стає в обороні народів Африки, але недобачає такого чи гіршого стану серед нас. Почуття українців найкраще змальовує один шестиклясник київської школи: „Світ кричить: воля Африці, воля Азії! Коли він крикне: Воля Україні?"

І ось питання: до кого нам тоді йти? Кому пожалітися на своє горе й людську несправедливість?

Звернім свої очі на схід сонця, віднайдім на вифлеємських полях невеличку кошару — те найславніше місце на світі. Там серед радісного співу ангельських хорів у яслах на сіні спочиває мале Дитя і кличе нас до себе: „Прийдіть до мене всі! Я прийшов до вас, щоб звільнити вас від усіх тягарів життя, щоб двигати ваш біль, щоб вас успокоїти".

Не дивімся, що вифлеємська стаєнка така маленька, що всіма шляхами спішать туди мільйони людей. Христос жде і на нас! Наші болі, наші страждання, глибока віра, надія і любов хай будуть нашими дарами. Новонароджений Спаситель їх певно прийме і поблагословить, а його благословення — це найбільша ґарантія нашого світлого майбутнього.

Не спім духово у цьому грізному моменті, коли рішається доля народів! Вірмо й надіймося, що наша правда переможе. Вірмо у свої сили! Довіряймо світлому проводові нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа та даваймо піддержку його шляхетним задумам. Але враз із тим усі свою віру і надію зложім у руки Христа Спасителя та Його Пречистої Матері — Цариці України. Поспішаймо до них — до Вифлеєму!

о. Маріян Бутринський

Роман ЗАВАДОВИЧ

ИДЕ КОЛЯДА ДО НАС У ГОСТІ

У гарами сповиту тиху ніг
По сніговому срібному помості
У сяйві зір, небесних ярих свіг,
Иде Коляда до нас у гості.

З-за тисягі минулих сивих літ,
З-за ста морів і гір, шляхом зі Сходу
Іде вона до нас в далекий світ
Посланцем від незборного народу.

І на змережанім різдвяному столі
Пшенигні колоски й пахуге сіно
Нагадають Свят-Вегір у селі,
Коли Христос родився в Україні.

Прийдіть із того світу, прадіди,
Ми відгиняєм вам нарозтіж двері,
І під провісні звуки коляди
Із нами разом сядьте до вегері —

— щоб не самітні й не забуті ми,
На звигай горді свій тисягорігний,
Наперекір царям неволі й тьми
Співали переможне „Бог Предвігний".

В РОКОВІ ПРАЗНИКИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО, НОВОГО РОКУ І БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЬОГО ІЗ СВЯТИМ І ЩЕДРИМ ВЕЧОРАМИ ТА З КОЛЯДОЮ

сердечно вітаємо

нашого Блаженнішого Отця Патріярха Йосифа з Собором Єпископів Помісної Української Католицької Церкви, Всечесне Духовенство, Чернецтво і Мирян, патріярхальні, прицерковні і громадські товариства й усю нашу соборну християнську громаду, що разом з нами празнує оці традиційні свята, а зокрема Церкву в катакомбах, її незламний провід, наших патріотів по тюрмах і на засланні й увесь Український Народ та зичимо їм від Народженого Спаса світу всіх потрібних ласк та Божого Благословення перетривати царювання іродів дочекатися народження Української Правди!

Христос Родиться!

Славте Його!

Отці Душпастирі,
Парафіяльна Рада,
Прицерковні організації,
парафіяльні установи та всі
парафіяни і прихожани
Української Католицької Парафії
Св. Володимира й Ольги в Чікаґо

ЗА ЯСНУ КОНЦЕПЦІЮ І ВІЗІЮ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Не раз чуємо тривожні запити, яке майбутнє очікує Українську Католицьку Церкву. У відповідь падають песимістичні прогнози із вказуванням на її важкий стан в Україні та неясні перспективи на поселеннях. На рідних землях вона вже тридцять років поза законом і діє лише як катакомбна Церква. Але своїм ісповідництвом її послідовники здобули собі такий моральний капітал, що ще на ціле наступне покоління вона залишиться цілком певно живою у свідомості віруючих. А це може стати основою відродження цієї „віри батьків" за всяких хоч трохи змінених умовин.

Проте на поселеннях без огляду на свою організаційно-ієрархічну розбудову УК-Церква на довшу мету (дватри покоління) може втратити свою особовість як окрема помісна східня Церква, що своїм корінням в'яжеться з Україною. Такій прогнозі сприяють різні неправильні концепції її існування на поселеннях, а може, краще сказати, брак ясної концепції.

Безконцепційним є наставлення частини священиків та ієрархії, що нібито окрема східня українська Церква в єдності з Апостольським Престолом поза материком є лише перехідним явищем; раніше чи пізніше мусить вона злитися з римокатолицькою більшістю даної країни. Брак позитивної концепції випливає з ментальности оминати проблеми, мовляв, „мені вірних вистачить".

Іноді таке наставлення прикривається нібито „позитивною" ідеологією т. зв. універсалізму. Згідно з цим нам треба нашу Церкву „віднаціоналізувати", інтеґрувати її в загальні рами, нібито вселенські, а на ділі, місцевих римокатолицьких національних (також помісних!) Церков. Проміжним містком до цього може бути, наприклад, в Америці нова спільність східніх католиків American Byzantine Rite Church) чи щось подібне.

Очевидно, що в міру реалізування цієї концепції, послаблюються зв'язки з церквами-посестрами в інших країнах. У деяких з них через нечисленність українці-католики не зможуть витворити хоч би гібридної церкви „візантійського обряду" й доведеться їм скоро розтопитися в римокатолицькому морю.

Ідея Патріярхату й помісности стала програмою, що забезпечує існування УК-Церкви поза батьківщиною. Бо саме в цих канонічно-устроєвих формах збережеться духова і практична єдність, відновиться й буде продовжуватися обрядова однорідність, а головно зродиться свідомість одности й самобутности. Ці атрибути помісности вийнятково важливі. Помісність без них — це лише порожня фраза, яку дехто так і вживає без того, щоб вкладати в неї відповідний зміст.

Правильна концепція УК-Церкви вимагає прийняти в її основу традицію Церкви Київської Руси-України з її усією спадщиною доберестейського і післяберестейського періодів. Вона полягає далі на відтворенні справжнього обличчя і благочестя східньої Церкви, усуваючи різні спотворення, латинщення, неузасаднені новаторства, що не виросли органічно з власної духовости, а радше були штучно й конъюнктурно насаджені.

Наша Церква, обряд, благочестя, духовний стан, релігійна свідомість і церковна організація мусять бути самобутні, себто такі, якими вони були первісно, без сумніву, з урахуванням певних нових факторів культури й техніки. Але ці нові фактори не можуть виправдати сліпого запозичення, безкритичного наслідування і неорганічного пристосування. Гібридні форми нашої церковної культури не є її розвитком, а радше ознаками її занепаду і шляхом до заникнення.

Доводиться ствердити, що в багатьох українських католицьких парафіях і установах саме так виглядає нинішня картина. Ми втратили пошану до власних скарбів, до похвальної традиції минулого в погоні за чимось модним, ефектовним. Багато з-поміж нас затратило тривалі вартості й настанови в ім'я пристосуванства, щоб уподібнитися до загалу. Нам важко бути собою в безликій юрбі.

Тому відродження Церкви й розбудову її помісности треба розпочинати з самоусвідомлення, хто ми, чого прагнемо і чим хочемо залишитися. Це не є лиш інтелектуальна праця. Духове переставлення відбувається поряд із практичним. Це треба починати від щоденної практики релігійного життя, від Богослужень, вигляду храму, пізнання і практикування правильних обрядів, плекання традицій. Зрозуміли це вже деякі наші церковні спільноти, священики й миряни.

Однією з таких громад є традиційна й обрядова парафія св. Володимира і Ольги в Чікаґо, що постала перед вісьмома роками у висліді місцевого конфлікту за календар. Наскільки цей змаг був чимось більшим, як тільки за дату рокових празників, свідчить нинішній стан цієї парафії з її новоздвигненим собором, понад чотиритисячною громадою активних парафіян з її динамічними церковними організаціями — братствами і сестрицтвами; це видно із змісту її публікацій та з усього внутрішнього духовного життя. Парафія св. Володимира й Ольги вказала, що існує позитивна церковна програма на тлі нашої безконцепційности та що є альтернатива до нашого церковного розтоплення у візантійському псевдоуніверсалізмі. (Він, до речі, починає банкротувати і серед наших закарпатських братів).

Парафія св. Володимира і Ольги не єдина в цьому змаганні за правдиве обличчя і духа нашої Церкви. Разом ідуть ще й інші релігійні громади на північноамериканському континенті, деякі вже давно засновані, інші новопосталі. Серед останніх згадаємо Святопокровську парафію в Клівленді та парафію св. Михаїла в Філядельфії. Своїм правзором уважаємо парафію св. Миколая в Торонто та її головного сподвижника, св. п. митрата Богдана Липського, що став піонером обрядової відднови на нових поселеннях по другій всесвітній війні. Його заповіт у формі книги „Духовість українського обряду" залишиться дороговказом для всіх тих, що бажають розвитку нашої Церкви, а не її заникнення. Замітно, що якраз священики молодшої ґенерації підіймають діло о. Липського і, перейнявшись цими ідеалами, працюють в дусі обнови української християнської духовости. По тій лінії прямує Священиче Товариство св. Андрея, доказом чого є перші випуски відновленого квартальника „Нива".

В тому ж пляні серед мирянства діють організовані

(Закінгення на стор. 7-ій)

НОВІ ВИДАННЯ

ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧІКАҐО

Василь Маркусь: КОНСТИТУЦІЯ-УСТАВ Помісної Української Католицької Церкви. Аналіза і коментар. Друкарня Видавництва Миколи Денисюка. Видавництво Братства Святого Андрея Первозванного, Чікаґо, 1975. Стор. 40. Ціна 1.00 дол.

Теперішній патріярший рух за помісність і патріярхат УК-Церкви не є спрямований проти Апостольського Престолу, але базується на кріпких засадах постанов Берестейської Унії, Декретів Другого Ватиканського Собору та рішень наших Архиєпископських Синодів. Одним із таких важливих рішень було прийняття Конституції Помісної Української Католицької Церкви на Шостому Синоді, що відбувся в Римі від 18 до 24 листопада 1973 року. Цей факт такий важливий для будучини нашої Української Церкви, що Братство св. Андрея Первозванного поклало собі видати друком брошуру „Конституція-Устав Помісної Української Католицької Церкви" авторства нашого знаного церковного діяча, проф. д-ра Василя Маркуся; ця книжка пояснює приступно зміст конституції, тож кожний свідомий член нашої Церкви, духовний і мирянин, повинен придбати собі цю книжечку.

Може не один із нас спитає себе: „Що таке конституція Помісної Української Католицької Церкви?" Автор відповідає на 8-ій сторінці: „Вона є тим основним документом, що охоплює головні принципи, за якими має діяти і правити собою Українська Помісна Церква". Ця конституція є ґарантією патріяршого устрою нашої Церкви і називає Українську Католицьку Церкву одною „із східніх помісних Церков у злуці із святим Апостольським Престолом Римським". Конституція визнає першість Римського Вселенського Архиєрея і постановляє, що „ім'я його має бути згадуване в служенні Божественної Літургії і в інших Богослужбах згідно з літургічними приписами". Вже з цього виходить, що наша Церква має бути самоуправною у своїх внутрішніх справах. Незвичайно важливою є юрисдикція Первоієрарха нашої Церкви, яку ватиканські чинники хотіли б обмежити тільки границями її власної території. В 9-му артикулі виразно сказано, що нашому Первоієрархові (Патріярхові чи Верховному Архиєпископові) „підлягають юрисдикційно всі митрополити, архиєпископи та єпископи, як у межах України, так і поза нею, тобто по всіх країнах українського поселення". Цю точку коментує автор такими словами: „Вживання титулу Київського Патріярха ніяк не звужує його влади й визнання лише до території колишньої чи теперішньої Київської Митрополії. Київський патріярший престіл може мати філіяльні Церкви й поза своєю історичною територією, де живуть і діють члени чи нащадки українських християн-католиків. Подібно є й з іншими східніми патріярхатами (принаймні в принципі!) На такій же основі діє і Римська (латинська) Церква, поширена дослівно на всю земську кулю під проводом і владою патріярха Заходу, єпископа Риму". (стор. 13).

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ НА 1976 РІК

(Рік видання сьомий). Головний редактор Євген Іванків. Мовний і літературний редактор Роман Завадович. Українська Друкарня „ГАРТУР". Видавництво Братства Святого Андрея Первозванного, Чікаґо, 1976. стор. 192. Ціна 4.00 дол.

Братство св. Андрея Первозванного вже видало новий Календар-альманах на 1976 рік. Тематика незвичайно цікава й різнородна, а головну увагу присвячено нашим актуальним церковним справам та важливим подіям минулого Святого 1975 року.

Нашу українську спільноту напевно зацікавлять такі статті, як „1975-ий Святий Рік і Помісна Українська Католицька Церква", „Нова доба в історії Української Католицької Церкви", „Дещо про кардиналів і римські конґреґації", „Наступ польського воюючого католицизму на Українську Церкву", „Трагедія Унії на Холмщині і Підляшші", „За братню співпрацю обох Українських Церков", „Проблема літургічної реформи в нашій Церкві" та багато інших. Стаття „Проблема виховання української молоді" займається пекучими проблемами нашої церковної і національної майбутности. Є тут також багатий літературний розділ із настроєвими віршами, споминами, оповіданнями.

На передній обкладинці поміщено ікону св. Бориса і Гліба, покровителів нашої молоді та небесних опікунів цілого українського народу, як про це свідчить напис, взятий із тропаря Святих Мучеників: „Моліться, щоб країна рідних ваших благовірна була і сини її спаслися".

Цьогорічний Календар-альманах появився у збільшеному форматі й коштує тільки 4.00 дол. Кольпортери одержують 25-відсоткову знижку.

Негайно замовляйте цей цінний альманах для себе, своїх рідних і знайомих!

КАЛЕНДАРЕЦЬ ІМПРЕЗ У ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

1 СІЧНЯ — Доповідь Андрія Чировського, студента теології: „УКУ — конечність для кожного українця".
11 СІЧНЯ — Концерт колядок в авдиторії школи Шопена (4:30 по пол.)
18 СІЧНЯ — Щедрий Вечір (спільна вечеря) в авдиторії собору (7:30 веч.).
19 СІЧНЯ — Йорданські Свята із водосвяттям перед собором.
22 СІЧНЯ — Роковини Самостійности і Соборности — вранці апель комбатантів усіх колишніх українських військових формацій і піднесення прапорів на щоглах перед собором, а ввечері Соборний Молебень в соборі.
24 СІЧНЯ — Забава хору „Прометей"
15 ЛЮТОГО — Вистава п'єси „Непереможний клич" у виконанні Театральної Студії Молоді при парафії — авдиторія школи Шопена.
17 ЛЮТОГО — Відзначення 84-ої річниці від дня народин Блаженнішого Отця Патріярха Йосифа — Молебень і святкові сходини з доповіддю і з мистецькою програмою.
28 ЛЮТОГО — Забава Братства св. Михаїла в авдиторії собору.
7 БЕРЕЗНЯ — „Оселедець" Сестрицтва Покрови Пресвятої Богородиці з програмою.

Сторінку Української Католицької Парафії Святих Володимира й Ольги в Чікаґо приготовили:
Микола Денисюк — референт преси
Роман Завадович — мовна редакція
Василь Маркусь — гол. секретар Президії ПР

ПРЕЗИДІЯЛЬНИЙ СТІЛ СВЯТОПОКРОВСЬКОГО ПРАЗНИЧНОГО ОБІДУ-ГОСТИНИ. Зліва направо: д-р О. Фаріон, головний радний; пані Сузанна Казанівська, голова Сестрицтва ППБ; о. І. Кротець; д-р З. Голубець з дружиною, голова Парафіяльної Ради парафії Покрова ПБ в Клівленді; І. Мазепа, голова Парафіяльної Ради новоствореної парафії св. Архистратига Михаїла у Філядельфії; інж. О. Пелюхівський, голова Парафіяльної Ради українського православного собору св. Володимира в Чікаго; д-р А. Гаєцький, голова Б-ва св. Андрея; о. крилошанин Павло Джулинський з паніматкою; о. архимандрит В. Тарасевіч, представник Білоруської Католицької Церкви в ЗСА; настоятель собору св. Володимира і Ольги о. крилошанин Маріян Бутринський, із сестрою панею Надією Ґуґель; о. крилошанин І. Олексюк, парох церкви св. Михаїла в Мілвокі; о. Л. Любинський, парох парафії св. Архистратига Михаїла у Філядельфії; д-р Я. Крив'як, голова Комісії братських організацій в ЗСА; пані д-р Олена Бережницька, Філядельфія; інж. С. Тимяк, фінансовий референт Українського Патріяршого Світового Об'єднання; о. д-р І. Тилявський; проф. д-р В. Ленцик, проф. УКУ; ред. Р. Данилевич, голова світового українського католицького об'єднання „Обнова"; пані Оксана Бережницька, ТЗПУ, УКЦ, Бофало і інж. С. Голяш, головний радний парафії св. В. і О., в Чікаго. (не охоплені світлиною о. крилошанин М. Павлишин, з паніматкою, парох парафії Святої Покрови в Клівленді).

(Світлини вик. Р. Лукашевський)

ЗА ЯСНУ КОНЦЕПЦІЮ...

(закінчення зі стр. 6-ої)

церковні братства і сестрицтва. Ці організації мають візію майбутнього і до неї прямують. Серед них перед веде чікаґське Братство святого Андрея Первозванного із своїм видавничтвом, що випускає від 1970 р. щорічні „Церковні Календарі-Альманахи" та інші публікації. Уже восьмий рік появляється в Чікаґо двотижневик „Церковний Вісник", який розробляє вищезгадану проблематику та фіксує практичні досягнення в цьому напрямі.

Кільканадцять наявних церковних братств і сестрицтв в Америці розпочали співпрацю, створивши Комісію зв'язку. Її завданням є поширити церковний братський рух і завершити його центральним об'єднанням. Зацікавлення цим рухом зростає в різних наших осередках і парафіях.

Це і є нашою відповіддю на брак концепційности в житті Української Католицької Церкви, це і є спроба накреслити візію її майбутнього, певного і тривалого, та до неї прямувати. Бо з ясною візією нашого завтра тут зростають також можливості відродження нашої Церкви-Страдниці на землях України в майбутньому.

Василь Маркусь

Українська делеґація була в комісіях АПАКЛ і ВАКЛ

Мюнхен (АБН) — На 21-ій Конференції Антикомуністичної Ліги Народів Азії (АПАКЛ) в Токіо, Японія, на пропозицію японської делеґації, делеґатка України мґр Слава Стецько було членом найважливішої Комісії — Заключного Комітету Конференції, покликана на її секретаря. Головою Комісії був голова Австралійської делеґації ген. Ф. Серонґ, Членами Комісії були делеґати Індонезії, Тайлянду, Філіпін, Китаю, Кореї, Гонконгу.

На засіданні Екзекутиви Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) в Кореї, Сеулю, у грудні 1975, мґр Слава Стецько була обрана, на внесення президента ВАКЛ д-ра К. Барбієрі, також до Комісії Фінального Комунікату, у склад якої входили делеґати Мехіко, Кореї, ЗСА, Китаю.

ОФІЦІОЗ ВАКЛ ПРО УКРАЇНУ

Офіційний орган ВАКЛ ч. 3 за грудень 1975 — „ВАКЛ - Бюлетін", політичний журнал, який видає Секретаріят ВАКЛ у Сеулю, Корея, приносить у розділі „Факти про Україну" такі праці про Украіну: 1) загальна довідка про Україну — 9 сторінок друку; 2) Замість останнього слова Валентина Мороза з вступною інформацією про його особу; 3) Відкритий лист В. Чорновола до президента ЗСА; 4) Непереможний визвольний націоналізм — Слава Стецько. Журнал дає такий вступ до обширного розділу про Україну: „Цей спеціяльний розділ призначений Україні для властивого зрозуміння і оцінення значення української проблеми, з нагоди Конференцій АБН і ЕРС у Мюнхені, Німеччина, в листопаді 14-17 1975".

Розділ про Україну ілюстрований мапою України, фотознімками пам'ятника Володимира Великого з Києва, собором св. Софії Київської, собором св. Володимира і св. Ольги, Австралія, знімками, різьби мистця Григорія Крука, фотознімкою В. Мороза й іншими.

Журнал дає також у перекладі В. Богданюка — національний гимн України, а також звідомлення з АБН - ЕРС — Конференцій у Мюнхені.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ДОПОМАГАТИ ЧИ НЕ ДОПОМАГАТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

ні внутрішні анґольські елементи" і тим робить Анґолю „жертвою найбільш реакційних сил Африки".

Намалювавши отакий сценарій, що мав би витворити атмосферу індокитайських ремінісценцій, Г. П. Гавзер кінчає своє писання апелем до почуття страху. „Було б трагедією для З'єднаних Стейтів, — помахує він погрозливо пальцем, — повторити помилки В'єтнаму, дивлячись на анґольський конфлікт, як на нагоду до ще однієї антикомуністичної кампанії".

І відміняється оцей рефрен „небезпека нового В'єтнаму" на різні лади у всіх писаннях і у всіх виголошуваних коментарях противників допомоги анґольським антикомуністам. А намагання президента Форда і державного секретаря Кісінджера переконати членів Конґресу і ввесь американський нарід, що допомога Анґолі є в інтересі ЗСА, критики називають „риторикою", подібною до тієї, якою попередні адміністрації затягнули американський нарід в „індокитайське трясовиння".

Чий В'єтнам

„Так як ніколи більше не буде другого Мюнхену, так і не буде другого В'єтнаму", — твердить редакційна „Манчестер Гардіян" п. н. „Анґоля — поміч, яка найбільше поможе" (28-го грудня 1975 р.). А „Нюзвік" з 29-го грудня, ствердивши, що „Анґоля останнього тижня стала предметом дуже поширеного затурбування і розпалених дебат" та що „найбільш загально висловлений страх був, що війна може перетворитися у друге в'єтнамського стилю трясовиння", ставить питання: „Чий В'єтнам?" Виглядає, що тих вісім репортерів „Нюзвіку", які опрацьовували матеріяли зв'язані з анґольською війною до вищеподаного числа, не вважали автоматично, — як це робили критики і більшість сенаторів, — що Анґоля — це обов'язково новий американський В'єтнам.

Спокійна об'єктивна аналіза боротьби за визволення ще від 1961 р., коли відбулося перше повстання проти Португалії, що його підняли члени ФНЛА, та географічного положення країни у відношенні до всіх сил, так чи інакше замішаних у теперішній війні, показує, що ситуація там є зовсім інша, як була у В'єтнамі, і ніяк новим В'єтнамом для ЗСА грозити не може. Відсутній там найважливіший елемент, який фактично дав перемогу в Індокитаї — так зв. „санктуарії" для комуністичних військових з'єднань на теренах Північного В'єтнаму, Ляосу і Камбоджі. Якщо є якісь подібності до індокитайської ситуації, то їх повинні лякатися Москва і її маріонетка Гавана. На це і вказують кореспонденти „Нюзвіку". „Деякі американські аналітики твердять, що популярність Кастра може почати зменшуватися, як зріст втрат буде продовжуватися", — звітують вони та вже від себе коментують: „Можливо це є перебільшення, але, якщо МПЛА не зможе здобути скорої перемоги з допомогою Кастра, Анґоля може стати другим В'єтнамом — не для Вашінґтону або Москви, але для Фіделя Кастра".

Моральний аспект

Під одним оглядом, а саме: під оглядом пропаґанди у світовому маштабі на користь анґольських комуністів, ситуація в Анґолі все таки нагадує в'єтнамські часи. І якщо ця злива пропаґанди стримає допомогу для анґольських антикомуністичних сил, їм вдержатися буде таки дуже важко. Комуністичний Китай, як подають останні вісті, вже свою поміч відтягнув.

І тому члени Палати Репрезентантів, заки вирішать питання давати чи не давати допомогу, повинні визбутися страху і думати самостійно. Але в першу чергу вони повинні взяти під увагу моральний аспект, як це підповідають їм англійські ліберали з „Манчестер Гардіян". „Більш наглою від геополітичних арґументів є доля анґольського народу", — вони стверджують зовсім слушно і перестерігають: „Якщо МПЛА, засипана російською зброєю та кубинськими військами, буде продовжувати і поширювати війну, тоді Конґрес, чи йому буде це подобатись чи ні, зустрінеться із серією неприємних питань. Не дати зброї народові, щоб він себе не нищив — це одна справа, сидіти ж із складеними руками, поки одна сторона не знищить других дві, які дають ще найкращу нагоду анґольському народові мати гуманний, повністю африканський (...) режим — це зовсім що інше".

ФНЛА, один з двох вищезгаданих сторін, є найстарший анґольський визвольний рух. Його провідник Гольден Роберто в інтерв'ю з кореспондентом тижневика „Нюзвік" заявив: „Я прошу допомоги, щоб зберегти мою країну від нового жорстокого імперіялізму". Хочеться вірити, що не тільки члени Палати Репрезентантів, але й увесь американський нарід почує це прохання і позитивно на нього відгукнеться.

СЕНАТОР ГАМФРІ ПРОТИ ДОПОМОГИ ДЛЯ АНҐОЛІ

Лос Анджелес, Кал. — Виступаючи з промовою в Каліфорнійському університеті, сенатор Гюберт Гамфрі, демократ з Міннесоти, закликав остаточно покінчити з вмішуванням ЗСА у війну в Анґолі, без огляду на те, як поступатиме Совєтський Союз. На думку сенатора Гамфрі, продовжуванням американської допомоги тільки заохочується СССР до глибшого вмішування у тю війну, збільшується шанси конфронтації і зменшується можливості мирових переговорів. „В Анґолі, як і у В'єтнамі, ми твердимо, що обороняємо свободу проти комунізму, Заявив Гюберт Г. Гамфрі, — а насправді ми піддержуємо дві політичні фракції, про які ми нічого не знаємо. В Анґолі, як і у В'єтнамі, ми піддержуємо політичні сили, які не мають жадного вигляду на військову перемогу" — сказав сенатор Гамфрі, що є одним з кандидатів на президента ЗСА з Демократичної партії.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ПОЧАЛА ДЕБАТИ В СПРАВІ БЛИЗЬКОГО СХОДУ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй у понеділок, 12 січня, розпочала дебати в справі полагодження конфлікту на Близькому Сході, в яких бере участь, як рівноправний учасник, Палестинська Визвольна Організація (ПВО). Ця організація, яка є речником палестинських арабів, одержала право брати участь в нарадах, коли у понеділок Рада Безпеки 11-ма голосами проти 1-го проголосувала надати для ПВО це право. Тільки делеґація ЗСА голосувала проти, заявляючи, що Палестинська Визвольна Організація не є державою і не претендує на статус держави, а також натаврувала ПВО за те, що далі відмовляється визнати за Ізраїлем право на існування. Великобританія, Франція та Італія здержались від голосування. Америка не могла накласти „вето", бо надання права на участь в дебатах вважається виключно справою процедури. Амбасадор ЗСА Деніел Мойніген заявив, що рішення Ради Безпеки представляє собою ще один доказ, що в Раді зростає тенденція „тоталітаризму".

Ізраїль ще раніше заявив, що не плянує брати участи в цих дебатах, бо не може погодитися на участь в них делеґації ПВО. Дебати правдоподібно проходитимуть протягом наступних двох тижнів. У понеділок промовляли представники кількох держав, а також Фарук Каддумі, речник ПВО. Каддумі назвав Ізраїль „расистським явищем", натаврував Америку за підтримання Ізраїля та заявив, що палестинці відкидають всі резолюції Об'єднаних Націй, якими ця міжнародна організація визнала Ізраїль як незалежну державу.

НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

справи здоров'я свого народу? Де й у яких списках чи статистиці шукати „спецлікарні" і широкі кадри українських патріотів, яких „лікують" як і в тих „спецпунктах", так і в звичайних психіятричних лікарнях, але із особливим режимом? Чи зріст психіятричних захворювань треба зарахувати на сторінку кращого виявлення хворих, чи показником, що із посиленням колонізаторства і тиску в Україні таких хворих прибуває шляхом закономірности у часі кризи? Який національний розподіл психічно-хворих в Україні? Чи і кому, врешті-врешт, можна буде одержати повний список психотропних речовин, вживаних в Україні, і терапевтичні критерії щодо їх вживання? І багато подібних питань.

Ми собі можемо уявити, як глибоко ці справи переживають широкі кадри українських лікарів в Україні, не маючи засобів або сили повернути українську медицину і психіятрію із шляху казьонщини і зловживань на шлях науки і професії. Хоч, і це правда, і серед українських лікарів існують, сказати б, екстреми, — можна бути лікарем, як В. Коротич, який написав: „Що таке Москва? Відповідь кожного з нас буде своя, як усі слова любові, всі слова про найдорожче . . . Немає другої Москви . . . Ми не можемо, не маємо прав забувати про все добре, зроблене для народу леніською державою, а Москва уособлює для нас Країну Рад" . . . („Вітчизна", ч. 12, 1975), — але й можна бути лікарем, як М. Плахотнюк, який сам опинився у психіятричній „спецлікарні" за свою любов до народу (див. лист о. В. Романюка до Всесв. Ради Церков, що надійшов із Мордовських концтаборів). Коментарі зайві.

Наступає, либонь, нова епоха в Україні — доба психотропних засобів. Вона не цілком нова. Вслід за розстрілами Чека і добою голоду, вивозів тощо було введено в Україні добу алькоголізму. Адже чого-чого, але весь час в Україні можна було дістати горілки скільки хочеш, коли інших речей або харчів не вистачало. Алькоголь — це також психотропний засіб, він відомий як такий уже довший час, окремі медичні центри навіть думають, що коли б можна було позбутися нищівної дії алькоголю на печінку, мозок та інші органи, він був би чи не найкращим психотропним засобом, особливо добрим транквілізатором (досліди Стенфордського університету). Не із тих міркувань, а з цілком інших, алькоголізм в Україні був завжди державою піддержуваний, це вже в останніх часах почали партійні вершини нарікати, оскільки із-за п'янства почала падати продукція колонії.

Не виключене, що за алькоголем тепер в Україні наступає нова доба — доба державного і псевдонаукового зловживання психотропними засобами, при чому, мабуть, — масовим застосуванням. Це тема, яка чекає на своїх дослідників.

(Кінець)

Громико перестерігає Японію проти договору з Китаєм

Токіо, Японія. — Андрей Громико, міністер закордонних справ Совєтського Союзу, відкрито перестерігав Японію проти будь-якого політичного альянсу скерованого проти СССР. Виступаючи, перед своїм відлетом до Москви, на пресовій конференції, Громико недвозначно заявив, що уряд Совєтського Союзу поважно стурбований договором, або будь-якою домовленістю між Японією і Китайською Народною Республікою, який може наступити у висліді двосторонніх переговорів, які ведуться між урядами Японії і Китаю. Китай, до речі, вимагає, щоб Японія засудила кожну країну, яка намагається „здобути гегемонію'' в Азії. При тому Громико відмітив, що уряд Совєтського Союзу не дивиться на Японію як на свого ворога „і це є добра нагода для Японії встановити свою власну незалежну дипломатію і політику'', — сказав Громико. Совєтський міністер згадав, що прем'єр-міністер Японії Такео Мікі і міністер закордонних справ Кіічі Міязава запевнили його, що Японія не підпише жадного договору з Китаєм коштом Совєтського Союзу. При тому стало відомо, що Громико в окремій розмові з прем'єром Мікі перестерігав японців, що Москва буде змушена перевірити своє відношення до Токіо, якщо Японія підлержуватиме Китай у його політиці, скерований проти Совєтського Союзу.

Японські політичні діячі намагалися пояснити Громикові, що відносини між Китайською Народною Республікою і Совєтським Союзом не є проблемою Японії, та що Японія немає на це жадного впливу. Після пресової конференції в багатьох японських часописах появились статті і коментарі у яких висловлюються розчарування візитою совєтської делегації, а деякі газети піднесли знову справу зміцнення оборонних спроможностей Японії, вихваляючи при тому Тихоокеанську доктрину президента Форда.

Відбулася зустріч буковинців

В Ню Йорку, 29-го листопада м.р. в залі Українського Народного Дому відбулася зустріч Буковинських Українців в Америці, яку відкрила голова Центрального Об'єднанно Буковинських Українців (ЦОБУ)проф. інж. Іван Жуковський привітанням присутніх. В його слові він подав відомості про цілі товариства, традиційні зустрічі та попросив провести молитву о. протопресвітера Ів. Ткачука, який був за президіяльним столом. Для переведення вечора він попросив суддю д-ра Івана Новосівського, голову Української Буковинської Громади в Ню Йорку. Він, як господар вечора, подякував за вибір та подав слово мисткині Наталії Войновській, дружині сотн. Петра Войновського, Командира Буковинського Куреня, який з дружиною теж засів при головнім столі. Пані Наталія Войновська з дому Нижанківська, відома націоналістична діячка в краю, в її слові з нагоди Міжнародного Року Жінки, згадала про ряд буковинських жінок закатованих Гестапом, яких присутні вшанували хвилинноюмовчанкою. Після представлення гостей за головним столом, суддя Новосівський представив теж всіх присутніх на залі й заподав короткий огляд діяльности ЦОБУ. Вона була многогранна — організаційна, видавнича та допомогова. Недавно ЦОБУ видав Збірник на пошану оперного співака буковинця Ореста Руснака, брат якого, Денис, кільканадцять років тому помер в Йонкерсі. ЦОБУ спільно з УАК „Запороже'' та НТШ влаштував доповідь у 100-річчя заснування Чернівецького Університету, 130 семестрів УАК „Запороже'', а теж дано патронат на створення Комітету Посвячення Церковці Пам'ятника в честь поляглих бойовиків ОУН та воїнів Буковинського Куреня, злаштовано доповідь про про буковинських гуцулів Л - М Клюбі в Ню Йорку й т.п. На закінчення д-р І. Новосівський представив стан Фонду ім. д-ра Вол. Залозецького, який фінансово допомагає буковинським землякам й тому слід на цю ціль щедро жертвувати. Слово ще забрали о. Ів. Ткачук, суддя Микола Шпитко з його гуморескою, д-р Ол. Соколишин та Андрій Продещук про Буковинський Курінь, як також гість з Румунії інж. Любомир Корня. Мистецьку частину виповнив молодий скрипаль Степан Танасічук, виконуючи ряд композицій українських музиків, за що присутні нагородили його рясними оплесками. Також відбулася виграша торта, подарованого буковинськими панями. На закінчення о. Ів. Ткачук відмовив молитву, після якої зроблено групову знимку. З гарними враженнями присутні розходились домів після зустрічі, проведеної в дружній атмосфері.

Д-р О. Соколишин

Навіть совєтські в'язні знають про вільну Канаду

Оттава. — Синдикат преси „Савтгем Нюз Сервісес'', що обслуговує кільканадцять щоденних газет у Канаді з тиражем понад один мільйон сто тис. примірників, розповсюднив статтю Романа Рахманного про прагнення совєтських громадян поселитися в Канаді.

У статті мова про двох українців, — В. Чорновола та Д. Шумука, які зреклися совєтського громадянства і прагнуть поселитися в Канаді. Про Чорновола сказано, що він сміливо розповсюднив правду про таємний суд над українськими інтелектуалістами у Львові 1965 року та що він у в'язниці не заламався навіть під тортурами. Про Д. Шумука написано в тій статті, що він — колишній комуніст, а згодом учасник українського націоналістичного підпілля, а після другої світової війни в'язень совєтських тюрем і концтаборів. Дані про їхні погляди на совєтське громадянство цитовано із їхніх протестних листів до Верховної Ради СССР.

Роман Рахманний зазначає, що не лише вони, але й інші українці вважають совєтське громадянство безвартісним і хотіли б його позбутися. Крім того, він нагадує читачам таких впливових газет, як „Едмонтон Джорнел'', „Провінс'' (у Ванкувері) та „Оттава Ситизен'', що визначні росіяни вважають Канаду майже останнім островом свободи у світі. Автор цитує А. Солженіцина і Віктора Некрасова. Згадав він теж і хеміка М. Клочка, який вибрав волю в Канаді 15 років тому.

Український публіцист твердить, що свобода вільного вибору місця поселення в наші часи має таку велику вартість, як і свобода слова і переконань. Тому він схвально пише про канадську політику супроти культурно-національних меншин у Канаді та про рішучість канадських представників на міжнародних форумах, щоб усі держави на ділі визнали за обов'язкові для себе принципи вільного руху людей, ідей, та інформацій почерез усі кордони. „Шляхом невиясненого процесу людської осмози (проникання) вістки про Канаду та її ставлення до питання прав людини проникли глибоко у закрите совєтське суспільство і викликали відгук навіть серед в'язнів'', — сказано в статті.

Стаття Рахманного появилася в різних канадських газетах декілька днів після того, як совєтський посол Яковлев — у спеціяльному інтерв'ю для газети „Оттава Ситизен'' — безпідставно накинувся на українсько - канадських демонстрантів і ще пробував заплямувати добре ім'я українських радіопрограм канадського державного радіомовлення у Східню Европу.

50-ліття СУА в Балтиморі

У 50-ліття заснування Союзу Українок Америки, що збігається з Міжнародним Роком Жінки і Роком Української Жінки, голова СУА мгр Іванна Рожанковська на святі в Балтиморі сказала: „Ми хочемо сказати українському громадянству що ми не стоїмо за те, крикливе визволення хінки, про яке так багато шуму робиться в деяких жіночих колах цієї країни, а за те, щоб в громадських чи професійних підпринятях, при яких працюють жінки, вони були рівнорядним з чоловіками чинником в плянуванні і в підводженні підсумків, а не лише робочими руками. Як також хочемо сказати, що є ділянки життя, від яких ми ніколи не хочемо бути визволеними, а навпаки ми їх ніколи і нікому не віддамо. Ними є плекання українського національного духа в наших родинах, виховання українських дітей і повсякчасне змагання до визволення української жінки на рідних землях від національно - політичного і економічного гнету. 50 р. це поважний стаж для організації, 2 мільйони долярів на українські громадські цілі — це поважна сума. Тому ми в пошані клонимо голови перед засновницями і всіми українськими жінками що працювали в СУА перед нами, і що в результаті їх праці ми маємо сьогодні СУА — справно діючу організацію з низкою низових клітин відділів, сіткою окружних рад і централею. Це стан на сьогоднішній день. Але ми також дивимося з вірою в майбутнє, бо маємо цілий ряд відділів, в які входять молоді українські жіни, що вже тут виростали, здобували освіту і включились в громадське життя''.

На свято наспіли писемні привіти від достойників обох наших Церков, що їх відчитала мгр Лідія Лемішка. Особисто привіти склали: Від СФУЖО — заступниця голови тієї організації, довголітня редакторка журналу „Наше Життя'' інж. Лідія Бурачинська; від ОБВУА — ген. Петро Самутин; від УККА — інж. Богдан Саламаха; від Пласту — Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський; від ОЧСУ — Володимир Стельмах; від Об'єднання Жінок ООЧУСУ — П. Кузьмів; від Асоціяції Українців Америки — д-р Роман Барановський і від Молодого Відділу СУА — Лідія Чумак.

Головною атракцією цього свята було відзначення білою квіткою вдячности піонерок праці 59-го Відділу СУА, що його довершила голова СУА мгр Іванна Рожанковська в асисті голови Відділу Марії Булавки. До кожної, з відзначених, з теплим словом признання звернулася довголітня секретарка Відділу Анна Стельмах. Відзначено: сл.п. добродійку Юлію Маньовську — засновницю і довголітню голову Відділу; (квітку одержала донька Стефанія Сомерман, що на це свято приїхала з Піттсбургу) Валентину Луців, Чорній Анну, добродійку Олену Блавацьку, Луцишин Марію, Сапливу Тетяну, Жук Марію, Шпатуру Юстину і Сенюту Олександру. Одна квітка — символ любови і вдячности пішла в далеку дорогу до сл.п. Олени Лотоцької, засновниці і довголітньої голови СУА, що їй вона присвятила велику частину свого життя.

На мистецьку частину свята склалися гимн СУА, що його відспівала Лідія Чумак при фортепіяновому супроводі Ільяни Шавяк;, скрипкове тріо братів Вацловових, монтаж „Тренос'' у виконанні пластунок Х. Саламахи, Н. Хай, З. Ніщук, М. Царик, С. Палійчук, М. Татчин і Л. Сушко і гостинний виступ співачки Марії Мурованої при фортепіяновому супроводі Д. Дуліка.

Програмою свята керувала мгр Лідія Лемішка, культурно - освітня референтка 59-го Відділу.

Р. З - ка.

Візантійський хор в Чікаґо

Чікаґо (М. П.) — Безперечно концерт Візантійського хору з Утрехту в нашому місті був небувалою подією. Небувалою подією не тільки тому, що хор, крім двох українців, складався із самих голляндців. Не тільки тим, що мистецький рівень, враховуючи об'єктивні обставини, був дуже високий, але в основному небувала подія і тим, що чікаґська громада відгукнулася на цю імпрезу прикладу гідно, і про це саме хочемо говорити, бо про інші аспекти турне цього хору вже було багато написано й повторятися зайво.

За останні дві декади, крім приїзду Блаженнішого Иосифа, українська громада метрополітального Чікаґо ніколи не відгукнулася так позитивно, масово й організовано, як на цей приїзд цієї високомистецької одиниці під керівництвом д-ра М. Антоновича.

Справді бо, це була праця всіх: від наших священиків почінаючи, через радіовисильні й пресу членські організації УККА і на майже незнаному українцеві кінчаючи. Всім за це справедливо належиться подяка.

Окреме спасибі парафії свв. Володимира і Ольги за обід для хористів, а парафії катедрального храму св. Миколая за гарну вечерю, на якій о. декан Леськів привітав хористів від Преосвященного Владики Ярослава й себе, а від мистецького світу нашого міста привітав їх маестро Яримович і Л. Мацюк, німецькою мовою. Щира дяка і українським щадницям „Самопоміч'' і „Певність'' та українським купцям за щедрі пожертви.

Об'єднана громада, це великий чоловік. Це вщерть виповнена заля з 2.200 місцями (дехто мусів вертатися домів). Це найбільша в ЗСА фінансова винагорода голляндським „козакам'', це, врешті, задоволення виконаного обов'язку.

Вкінці це сердечна вдячність нас всіх в Чікаґо цій небувалій мистецькій одиниці за таку гарну працю на полі української культури й несення цих наших скарбів у світ: в українську діяспору й її оточення.

Як вже відомо з „Вістей'' УККА, Відділ в Чікаґо, відзначення Вікопомних Січнів відбудеться в суботу 24-го січня 1976 р., в Шератон-Чікаґо (Норт Мічіґен Аве). Відзначення це відбудеться у формі подібній до минулорічних святкувань. Просимо вже сьогодні плянувати свою присутність, щоб гідно відзначити дні нашої Державности.

Праця по підготові святкувань 200-річчя ЗСА і 100-ліття нашого поселення в цій країні посувається вперед.

В дні 22-го листопада відбулася дуже конструктивна зустріч нашої громади з організаційним референтом Центрального Комітету УККА по цій справі, ред. Ярославом Гайвасом.

Крім цього вже покликано до життя Комісії: Концертову, Народного мистецтва, Образотворчого мистецтва, Видань і Філятелії.

До Концертової комісії увійшли пані: Галан, Проців, Гаврилюк, Мрищук і Ференц. Панове: о. Ст. Позняк о. Кротець, Андрушко, Білогруд, Голіян, Луппо, Мацюк, Осійчук, Юл. Позняк, Рудавський, Скуб'як Стефанюк, Трухлий, Цепинський, Шуть, Яримович. — На своєму засіданні 24-го листопада Комісія вибрала свій провід у складі: маестро Л. Мацюк — голова, п-і М. Ґалан — заступниця голови, п. Юл. Позняк і д-р В. Трухлий — члени.

До комісії Народного мистецтва увійшли пані: Білинська, Верес, Демус, Гриневич, Кавка, Кочман, Кульчицька і Смик та п. Мих. Гуміняк.

Склад Образотворчої комісії є у такому складі пані: Дачишин, Баюк, Борняк, Колуччі, Кочман, Кучма, Плешкевич, Стайфел, Теодорович, Янчишин, Яцків і Воєвідка. Панове: Грицай, Коваленко, Коломиєць, Плав'юк, Урбан, д-р Хрептовський і А. Демус.

Комісія видань і філятелії складається з пань: Городиської і Д. Ярошевич, та панів: Басюк, Вереса, Денисюка, Дмитерка, Турули, Гандзюка, Городиського, Кашуби, Мудрого, Подлуського і Рихтицького.

Бажаючих взяти участь у цих комісіях — просимо голоситися до канцелярії Відділу УККА.

Янґставн в поклоні ген. Тарасові Шухевичу-Чупринці

Як і в попередні роки, українська громада Янґставну академією відзначила провідника Української Повстанської Армії ген. Тараса Шухевича-Чупринку. Свято відбулось в Українськім Народнім Домі при Раєн евеню в неділю, 9-го листопада 1975 р. Промотором Академії та відмовлень панахид в усіх українських церквах був Осередок СУМА ім. Евгена Коновальця в Янґставні, Огайо.

Через заповнену залю з прапорами, вмаршували члени Осередку на сцену та зосереднились біля провізоричної могили Провідника. Програму відкрив С. Василевич, голова Осередку, та попросив до слова о. монсеньйора Л. Адамяка, пароха української католицької церкви св. Трійці. Музичну частину програми виконав хор „Самопоміч'' з Піттсбурґу під батутою І. Луковського. Колишній старшина УПА, а тепер керівник щоденної радіової програми в Клівленді С. Зорій, виголосив словоспогад про славного св. п. провідника УПА Тараса Чупринку. Після короткої перерви янґставнське тріо бандуристок при співучасті М. Марчишин, І. Гаврилко, та К. Петрик відпівали низку мелодійних пісень, студентка української парохіяльної школи св. Анни М. Ліщак віддеклямувала уривок з вірша „Повстанці'', а Х. Кишакевич, студентка університету з Піттсбурґу рецитувала вірш В. Симоненка „Курдському братові''.

Після подяки тим що причинились до зреалізування свята, а зокрема п-і М. Ліщак, яка тим святом проводила, голова Осередку С. Василевич попросив присутніх разом з хором „Самопоміч'', відспівати український національний гимн.

Д-р Юрій Кульчицький

З ЖИТТЯ ЕМЕРИТІВ

У Чікаґо є три організації українських емеритів, зорганізованих при трьох українських католицьких парохіях, а саме: катедрі і парохії св. Миколая, парохії свв. Володимира і Ольги та парохії св. Иосифа. Найстаршою з них є Т-во Емеритів при парохії св. Иосифа, яке зорганізував Іван Іванчук, почесний головний конролер УНСоюзу. Тепер очолює його Д. Забіяка. Кілька вистав і продажі печива, кілька прогулянок у інтересні місця поза містом ну й звичайно регулярні збори товариства, де обговорюється проблеми старших громадян.

Емерити св. Володимира і Ольги мають сходини щотижня в понеділок. Я був раз на імпрезі з приводу 80-ліття сотника УГАрмії В. Тимцюрака, де головою є проф. Тучапський. Наймолодше, проте чисельно найбільше Т-во Емеритів є при парохії св. Миколая. Існує воно неповна один рік, сходини відбуваються по середам о год. 11-ій ранку. Товариство нараховує вже 120 членів, а є сподівання, що прибуватимуть все нові члени. Баль Емериків цього товариства фінансово був дуже успішним бо приніс 660 дол. Минулого тижня товариство влаштувало Різдвяну Зустріч з обідом буфетового стилю з напитками. Під час обіду передавано коляди через спеціяльний грамофон. Головою емеритів є адв. Дубицький, батько якого душпастирює в Шамокині, Па.

Товстмастром імпрези була п-і Ендрюс, яка по черзі представляла кожного емерита. На імпрезі був теж Михайло Ольшанський, голова Окружного Комітету УНСоюзу, який вітав товариство від Союзової Громади.

Інж. Юрій Дачишин і М. Приймак постійно опікуються Т-вом Емеритів з рамени міської і стейтової управи. Товариство при парохії св. о. Миколая має у своєму складі мистців слова і поезії, які виступали в середу 18-го грудня м.р. Всі три організації емеритів втішаються опікою парохій, які дають емеритам безплатне приміщення.

Парох катедри о. П. Леськів завжди приходить на збори. А вдячні емерити допомагають теж парохіям фінансово, бо всі три католицькі „Церкви в потребі''.

Парохія св. Иосифа будує нову церкву з 12-ма банями. Катеіра св. Миколая відновляє церкву побудовану в 1912 р. (коштом 100 тисяч) коштом півтора мільйона долярів. Нова церква св. Иосифа коштуватиме півтора мільйона, а Собор Володимира і Ольги всього тому 2 роки побудований, коштував теж півтора мільйона, а нове приходство чверть мільйона. Щедрі парохіяни всіх трьох церков є під тягарем боргів, тому навіть мала допомога емеритів потрібна.

Степан Куропась

Економічна ситуація далі поліпшується

Вашінґтон. — Департамент праці оприлюднив кілька звітів, які вказують, що економічна ситуація продовжувала поліпшуватися протягом грудня минулого року. Один звіт інформує, що протягом грудня гуртові ціни обнизилися на чотири десятих одного відсотка. Це зменшення було спричинене головним чином тим, що значно впали ціни на харчові продукти та на корм для худоби. Натомість дещо зросли гуртові ціни індустріяльних продуктів.

Другий звіт Департаменту праці повідомив, що хоча протягом грудня число затруднених зросло на 240,000 осіб, то рівень безробіття залишився на 8.3 відсотка робочої сили, бо протягом того місяця сама робоча сила дуже зросла.

Також Департамент торгівлі повідомив, що протягом грудня роздрібний продаж збільшився на 3 відсотки, що вказує, що покупці мають більше грошей та що дещо зменшилися роздрібні ціни. Речники обох департаментів заявили, що обниження в гуртових і раздрібних цінах, як також факт, що коло 240,000 додаткових осіб одержали затруднення протягом минулого місяця вказують на те, що економічна ситуація в країні дальше поліпшується, хоча може не таким швидким темпом, як раніше передбачувалося.

З діяльности ЛМКлюбу в Ню Йорку

200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення

„Участь українців у 200-річчі Америки і 100-річчі Українського Поселення'' — це тема доповіді, що її виголосив у п'ятницю, 31-го жовтня, в Літературно-Мистецькому Клюбі ред. Ярослав Гайвас, заступник голови Українського Крайового Комітету для відзначення цих двох знаменитих подій. Голова ЛМК, інж. Іван Жуковський, привітав доповідача та присутніх, між ними знану жіночу діячку з Англії, п-ні Смереку.

Ред. Ар. Гайвас підкреслив у своїй доповіді, що ЗСА це країна справжньої свободи, де всі громадяни є повноправними, а етнічні групи мають усі можливості розбудовувати своє життя і спрямовувати його в напрямі найбільшої користи й успіхів своєї спільноти, а тим самим і для добра країни, в котрій вони проживають. Америка приготовляється з великим розмахом відзначити 200-літню річницю своєї Незалежности. Всі стейти, повіти, міста та поселення, організації, товариства і багато інших культурних установ, підготовляють якнайкращі імпрези, щоб ці святкування вийшли справді велично, як і пристоїть великій, свободолюбній країні.

У зв'язку з тим, українська етнічна спільнота, очолена своїми центральними організаціями, приєдналась до загальноамериканських ювілейних святкувань, щоб взяти в них організувану участь, покликавши з цією метою до життя окремий Крайовий Комітет для вшанування 200-річчя Америки, пов'язуючи з цим Святом також і 100-річчя українського поселення в цій країні. Всебічною підтримкою цих подвійних святкувань наша спільнота заманіфестує також і наш вклад в розбудові цієї країни, в її зростанні до маштабів теперішньої світової потуги. Українські люди від сто років прибували сюди, до „Нового Краю'', ставали до праці, часто в дуже важких умовинах, щоб чесно заробляти на життя і не бути нікому тягарем. Тих наших перших поселенців, Це ж вони будували перші церкви, народні доми, заклали парохіяльні школи, братські допомогові організації, творили співацькі й театральні товариства, словом — клали підвалини під наше релігійне і національно-культурне життя, за що й заслуговують на нашу велику вдячність та глибоку пошану.
та всіх інших, що приїжджали слідом за ними, треба нам справді гідно пошанувати.

ТАРЗАН, Ч. 7417. Страшне видовище

FASTER, BOY, WE'RE GETTING CLOSER...

...BUT TO TARZAN'S, HORROR IT ISN'T THE HOME FIRE THAT BURNS — BUT THE HOME...

Швидше, друже! Ми вже близько дому...

...І домашнє вогнище вітає нас!
Але на превеликий жах

Тарзан побачив, що не горіло тільки домашнє вогнище, але цілий дім ! ! !